

V I E N Y B Ė

Eina nuo 1886 metų

74 M. 9 N.

BROOKLYN, N. Y.

1960 M. VASARIO (FEBRUARY) 26 D.

TEL. APPLGATE 7-7257

KAINA 15 C.

DABAR

JUOZAS TYSLIAVA

Vladas Mingėla skundžiasi, kad "neatsirado nė vieno kultūrininko Philadelphiaje" kuris, po Pranaščių Julės mirties, būtų pasirūpinęs kun. A. Miluko paliktu Žvaigždės archyvu.

"Ir po tūkstančio metų šio tautos priekaišto dėmės nebus įmanoma išplauti," dejuoja Draugo bendradarbis, sužinojęs, kad tas archyvas sugrižo atgal į popierio fabriką.

Kas bus po tūkstančio metų, tai, kaip sakoma, "iš čia nematyt, iš ten negirdėt." Bet yra žinoma, kas buvo prieš keikolika metų, kai kun. A. Milukas jau buvo miręs, o Pranaščių Julė dar gyveno.

Tada vienas kunigas Philadelphiaje turėjo progos už 500 dolerių nupirkti visą Žvaigždės archyvą. Šių žodžių autorius versta vertė jį eiti pas Pranaščių Julę kalbėtis tuo reikalu.

Deja. Miela svečias, bet gaila varškės... Nei jam, nei kitiems lietuviams kunigams Philadelphiaje tada tas nerūpėjo.

Žodžiu, su Miluko archyvu išėjo, kaip su tais Talleyrando smegenimis, kurios, anot Hugo, "buvo išmestos ir žūnims sušertos."

Buvo manyta, kad nusiginklavimo konferencijoje, kuri prasidės kovo 15 d. Genevoje, Vakarų valstybės bus vienos nuomonės. Kitais žodžiais, Vakarų nuomonė prieš Rytų nuomonę...

Bet kur tau! Kad tik užtektų penkių nuomonių! Kas galva, tai protas...

Tai iš dalies primena anuo metu Paryžiuje įvykusią pasaulinę nusiginklavimo konferenciją, kur šių žodžių autoriui, kartu su Dieilininkaičiu ir Dobkevičium, teko atstovauti Lietuvą.

Buvo įdomu stebėti, kaip prancūzai tą nusiginklavimo konferencijos pavertė peštynių, arba, tiksliau sakant, antausių daužymo arena...

Neveltui rašytojas George Bernard Shaw, paklaustas apie nusiginklavimą, tada pareiškė:

"Kai žmonės neturės ginklų, tai jie kumščiomis mušis."

Žinoma, geriau kumščiomis, negu atominėmis bombomis, kurias, beje, prancūzai dabar taip pat kepa...

Visi kalba apie nusiginklavimą, bet niekas nieko nesako apie moralinį nusiginklavimą.

Žinoma, kad mūsų protėviai dabartinėje Lietuvoje gyveno tūkstantmečius prieš Kristų. Bet kaip jie atrodė, kaip jie rengėsi ir puošėsi?

Neseniai Vilniuje išleista 359 puslapių didelio formato knyga, "Lietuvių Liaudies Menas," iš dalies atskleidžia tą amžių uždangą. Sklaidant šią knygą, iliustruotą archeologiniais radiniais, lengviau išivaizduoti senovės Lietuvą.

"Ypač meniški yra buvę senovės lietuvių nešioti papuošalai, kuriuos gamindavo savame krašte vietiniai prityrę meistrai iš importuoto žalvario ir sidabro," bylojama knygos įvade.

TARPTAUTINIAI UŽKULISIAI

Ike Pietų Amerikoje - Nikita pietryčių Azijoje

EISENHOWERIS SKUBA Į PIETŲ AMERIKĄ PATIKRINTI JOS DRAUGISKUMĄ, CHRUSČIOVAS AZIJATAMS VAIDINA GELBĖTOJĄ NUO RAUDONIOS KINIJOS APETITŲ

Prezidentas Eisenhoweris keliauja po Pietų Ameriką, Nikita Chruščiovas grįžo iš kelionės po pietryčių Aziją. Abi kelionės turi vieną ir tą patį tikslą: abi didžiausios pasaulio karinės galybės atsiminė seną britų politinę išmintį: draugų niekad negali būti per daug; abi jos jiesko draugų ir draugiskumo. Šiandien JAV praktiškai galėtų, jei norėtų, per 30 minučių sunaikinti Sovietų Sąjungą. Sovietai tai teoriškai irgi galėtų padaryti šiandien, o praktiškai artimiausioje ateityje. Už tat ir Washingtonui ir Maskvai yra labai svarbu apie save sudaryti tokias

Žitėdamas į šiuos mūsų protėvių papuošalus iš naujojo akmens amžiaus, iš žalvario ir geležies amžių, nesistebi, kad jie, lygiagrečiai, turėjo laiko sukurti vieną iš gražiausių kalbų pasaulyje.

Tai praeitis, kuria verta didžiulis. Ir jeigu ne rusiški paaiškinimai, tai besklaidydamas šią knygą, besemdamas "stiprybę iš praeities," pamirštum kad Lietuva okupuota.

dideles koalicijas, kurias būtų neįmanoma vienu smūgiu sunaikinti. Kas iš to, jei sovietai, pavyzdžiui, paleistų savo karines raketas į JAV centrus, jei po kelių minučių panašios raketos nukreiptos į Rusiją, pakils ne tik iš Amerikos bazių, bet ir iš visų Vakarų kraštų?

Žinoma, tampriai ir gerai veikiančią koaliciją iš nepriklausomų valstybių sudaryti yra labai sunku, bet nėra kitos išeities, kaip to siekiant, jieskoti atskirų didelių ir mažų tautų draugystės. Jei negalima jų pritraukti prie savęs, tai bent reikia padaryti viską, kad ją atitraukus nuo priešo.

Tuo tarpu, kai Eisenhowerio kelionės tikslai yra visai aiškūs, Nikitos uždaviniai buvo žymiai sunkesni. Jis turėjo ne tik atitraukti pietryčių Azijos tautų simpatijas nuo Amerikos, bet kartu duoti tom tautom suprasti, kad tik sąjunga su Sovietų Sąjunga jas gali apsaugoti nuo komunistinės Kinijos pavojaus! Misijsa ypatingai delikati, nes raudonoji Kinija skaitosi Sovietų Sąjungos sąjungininkė. Kad santykiai tarp sovietų ir raudonosios

VIRSUJE: Edward J. McCormack, Jr., Massachusetts valstybės gynėjas, su žmona Emilija (buvusia Ruplyte) ir vaikais John ir Edward, III. Prokuroras McCormack, kuris Bostono lietuvių Vasario 16 minėjime pasakė pagrindinę kalbą, yra vedęs lietuvaite Emiliją Ruplytę, kurios tėvai tebegyvena S. Bostone. McCormack yra žymus Mass. demokratų veikėjas, artimas adv. J. J. Grigaliaus ir kitų Bostono lietuvių bendruomenės veikėjų draugas.

Kinijos negali būti labai geri, išplaukia iš to fakto, kad kiniečiai godžiai žiūri į palyginti retai apgyventus Sibiro plotus. Iš tiesų, įtempimo tuose santykiuose būna ne mažų ir jiems likviduoti Kremliui reikia dėti ne mažų pastangų. Kai Nikita pračiulbo taikos giesme, Pekingas pradėjo neramumus Indijos pasienyje, kad į jo traukiamą melodiją įnešus kakafonijos. Ir Nikita prieš važiuodamas į Indiją, kur jis buvo sutiktas žymiai šalčiau negu Eisenhoweris, turėjo panaudoti visas savo jėgas, kad privertus Kiniją pasienio konflikto su Indija nedramatizuoti.

Įdomiausia, kad Nikita dėjos užtarėju nuo Kinijos pretenzijų ne tik Indijoje, kuri, tiesą sakant, raudonųjų kiniečių nelabai bijo, bet ypatingai tolimesnėje pietryčių Azijoje, kaip Burmoje, Malajuose ir Indonezijoje, kur gyvena per 11 milijonų turtingų kiniečių, valdančių tu kraštų ūkį.

Aišku, kad nepaisant visų sentimentų senajai tėvynei jie toli gražu nėra komunizmo šalininkai, tačiau iš kitos pusės atgimęs tu kraštų nacionalizmas

(Nukelta į 3 psl.)

KALIFORNIJOS LIETUVIAI

VL. BAKŪNAS

LOS ANGELES LIETUVIŠKOJI ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA - LIETUVIŠKO RELIGINGUMO, DUOSNUMO IR DARBŪSTUMO PAVYZDYS VISAI AMERIKAI. ŠI PARAPIJA VIS DAR TEBĖRA PAČIU DIDŽIAUSIU LIETUVIŠKU KULTŪROS CENTRU AMERIKOS VAKARUOSE

Praėjusiame Vienybės nr. trumpai buvome pastebėję įvykius Los Angeles Lietuviškoje Šv. Kazimiero parapijoje — naujosios jos mokyklos ir salės durų ištepliojimą žodžiu "įdavikas," prie jo pridėdant Gedimino stulpus. Juodais dažais, gana tiesia ir vykusia braižyba, nakties metu, patydomis — pagal visas vandalizmo taisykles...

Pradžioje buvo "spėliojama," kad tai "vaikėžų" nerimtas darbas, bet dabar (iš braižybos ir tapybos) jau nustatyta, kad darbas atliktas ne pradžios mokyklos suole sėdinčių mokirčių, bet "vaikėžų" — su profesiniais titulais... Įvykis, be abejo labai nemalonus visiems Lietuviams, vertinamas įvairiai, bet daugumoje sutinkama, kad tai pati ryškiausiaji Lietuvos kultūrinio nuosmūgio demonstracija.

Ryšium su tuo, manome bus labai pravartu, Vienybės skaitytojus, trumpai supažindinti su aplinkybėmis, kurios, kai kieno teigimu, galėjęs privesti prie jau minėtų "zygdarbių."

Žodis (juo labiau jo esmė) "įdavikas" neabejotinai buvo taikomas tos parapijos klebonui kun. J. Kučinguiui. Gedimino stulpai reiškia ne ką kitą (šiuo atveju), kad teptoriai yra lietuviai, arba, jau mažų mažiausiai — to "zygdarblio" autoriai. Dėl to nėra jokių nuomonių skirtumų. Dabar — kodėl?

Į tą klausimą visai tikslų atsakymą vargiai ar galėtų surasti net patys "zygdarblio" iniciatoriai. Lietuviškoje spau-

doje, o juo labiau čia vietoje, Los Angeles, kalbose ir spausdintose informacijose pastaruoju metu gana plačiai buvo kalbama apie nesantaiką tarp klebono ir tam tikros grupės parapijiečių dėl tariamo "lietuviškų teisių susiaurinimo," dėl parapijos suteritorinimo, dėl tų teisių "atstatymo" ir t.t. ir t.t. Paliekant nušalyje tą aplinkybę, kad ta nesantaika galėjo turėti įtakos "zygdarblio" iniciatoriams — štai kiek, visai suglaustai, "paskutinių dienų" parapijos istorijos.

Šv. Kazimiero parapiją įsteigė 1941 m. prelatas Macijauskas. Jam 1947 m. mirus — klebonu paskirtas kun. J. Kučingis, Lietuvoje gimęs, augęs ir mokslus ėjęs (buvęs taip pat, berods, 6-to pėst. pulko kapellonu), "dypukas," Amerikon atvykęs 1946 m. Kun. J. Kučingio Lietuviškas pasiryžimas, energija ir darbštumas bematant Šv. Kazimiero parapiją (misijos teisėmis) pradėjo kelti "kaip ant mielių." Į Los Angeles vis atsikėliant daugiau ir daugiau Lietuvos, kurių religinis aptarnavimas buvo pavesta kun. J. Kučinguiui, beveik iš nieko Šv. Kazimiero parapijos garsas pradėjo sklįsti po visą Lietuviškąją Ameriką, o čia vietoje parapija augo netik "dūšiomis" bet ir fizine apimtimi. Ir taip be jokios atvangos ir nuovargio, kun. J. Kučinguiui dirbant ir tikintiesiems Lietuviams aukomis gausiai padedant — šiandien, vos kiek daugiau negu virš vieno dešimtmečio, Los Angeles Lietuviškoji Šv. Kazi-

LOS ANGELES LIETUVIŲ PARAPIJOS KLEBONIJOS NAMAI

miero parapija savo nejudomu turtu (2 akeriai žemės ir 5 pastatai Hollywoode) vertinama pusės milijono dolerių vertės ir yra pačiu didžiausiuoju Lietuvos kultūros centru Amerikos Vakaruose.

Nejudomas turtas (bažnyčia, salė, klebonija su vienuolynu ir mokykla) savaime aišku, nėra apmokėtas pusės milijono dolerių suma, jis įgytas už daug mažesnę sumą, tačiau tokia yra jo šios dienos vertė ir ji nuolat kyla. Turtas įgytas, pagal kun. J. Kučingio teigimą, galima sakyti iš pusės: pinigais aukomis yra sudėję ir lietuviai ir kitataučiai, gyvenę arčiau Lietuvosiosios bažnyčios, taip pat kitataučiai, kurie lanko Lietuvosiosią bažnyčią, nors priklauso kitoms parapijoms. Pagal to paties kun. J. Kučingio

informaciją, šiuo metu parapija savo nariais skaito virš 800 Lietuvosiosių šeimų ir apie 50 šeimų kitataučių. Tai yra oficialūs daviniai, išryškėję po to, kai parapija kardinolo potvarku 1959 m. gegužės mėn. 15 d. suteritorinta, ir tuo nustatyta jos teritorinė apimtis, kurioje gyvenę kitataučiai katalikais bažnytiniais teisintu atžvilgiu priklauso šiai parapijai ir jos turi būti aptarnaujami. Tai kaip tik ir sukėlė audrą, išaukusią gyvenimano komiteta, apie kurią spaudoje jau labai plačiai buvo kalbėta.

Tačiau suteritorinimas nieku nepažeidė parapijos Lietuvosiosio charakterio. Jai suteiktos pilnos tautinės parapijos teisės, kas reiškia: kad lietuviai, gyvenę Los Angeles arkivyskupijos ribose (kas praktiškai apima netik visą Los Angeles sritį, bet gerą dalį visos Pietų Kalifornijos) gali priklausyti Šv. Kazimiero parapijai ir jos gali būti aptarnaujami be jokių atsiklausimų ar leidimų iš aukštesnių bažnytinių įstaigų ar kaimyninių parapijų, ko normaliai reikėtų, jei parapija neturėtų tautinės parapijos teisių. Praktiškai yra šitaip: jei lietuvis, sakysime gyvenęs Santa Barbaroje (virš 100 mylių atstu nuo Los Angeles) nori savo naująjį pakrikštyti Los Angeles Šv. Kazimiero bažnyčioje — jam nereikia jokių ir iš niekur leidimų, jis gali atvažiuoti ir visos apeigos bus atliktos pagal susitarimą su parapijos klebonu, kuriam taip pat nereikia jokio atsiklausimo iš Santa Barbaros (šiuo atveju) katalikų klebono ar kokios aukštesnės bažnytinės įstaigos leidimo. Bet kitaip būtų — jei to panorėtų ne lietuviai: abejoms pusėms būtų reikalinga įvairių "popierių" ir t.t.

Prie parapijos, jau nuo 1955 m. veikė vaikų darželis ir 2 skyriai pradinės mokyklos. Visą laiką veikė lituanistinė mokykla. Berods 1959 m. Chicagoje įvykęs tragiškas mokyklos gaisras, netiesiogiai palietė ir Šv. Kazimiero mokyklėlę: buvusi senose patalpose, saugumo sumetimais, pagal ugniagesybos ekspertų, tikrinskių patalpų, įsakymą — mokyklėlė buvo uždaryta. Čia ir kilo, kardinolui raginant, mintis statyti naują mokyklą, kas ir buvo padaryta. Šiuo metu jau veikia trys skyriai su 117 mokinių, kurių tarpe 19 Lietuvosiosių. Lietuviuikai turi kasdien po vieną Lietuvosiosių kalbos pamoką. Esamosiose patalpose būsia galima išsitemti kokius tris metus, o paskui bus pristatyta naujas pastatas ir mokykla išplėsta iki 8 skyrių. Jau dabar veikia vaikų darželis. Mokytojos — vienuolės kaziemietės. Be jų mokytojauja labai darbšti ir energinga bendruomenininkė — O. Razutienė. Mokyklos frontinėje sie-

(NUKELTA I 9 PSL.)

VIENYBĖ, 1960 m. vasario 26 d.

LOS ANGELES LIETUVIŲ PARAPIJOS BAŽNYČIA, dėl kurios "sutarptautinimo" toje kolonijoje kilo nesantaika. Faktiškai nauja parapijos padėtis nieku nesiskiria nuo visų kitų Lietuvosiosių parapijų Amerikoje teisines padėtis.

CLEVELANDO LIETUVIAI

J. ANTANAITIS

SVETIMŠALIAI PASAKOJA LIETUVOS ISTORIJA 16 Clevelande šiemet minėta "decentralizuotai". Atskirai minėjo tautininkai, skautai, mokyklos ir uždarai kai kurios kitos organizacijos.

Tiesa, kaip ir kasmet, bendrą minėjimą šiemet vasario 21 d. surengė ALTos skyrius, amerikiečių mokyklos - St. Joseph High School salėje. Pagrindiniu kalbėtoju buvo J. Matulionis iš Kanados, o meninę programą atliko Varpo choras iš Toronto.

Išpūdingiau šiemet išsiskyrė minėjimas parapijinėje Sv. Jurgio mokykloje, kuris įvyko tą pačią dieną - vasario 16, nors tai buvo mokyklos diena. Specialiai minėjimui buvo pertrauktos pamokos ir kiekviena klasė atliko savo programą. Dalyvavo ne tik mokinių tėvai, bet ir pašaliniai, kas norėjo. Šioj mokykloj, be lietuvių, žymi dalis mokosi ir svetimtaučių. Išpūdingiausias momentas buvo, kai svetimtaučiai, amerikiečiai ir portorikiečiai, anglų kalba aiškino Lietuvos istoriją, pradedant karalių ir kunigaikščių laikais, Lietuvos pavergimu, nepriklausomybės laikotarpiu, ir vėl laisvės netekimu... Minėjimo programa ir suaugusiems išspaudė ašarų. Tai ne vien tik minėjimas, o planinga Lietuvos reikalais propaganda į amerikiečių jaunąją kartą. Šio darbo nuopelnas tenka mokyklos vedėjai seselei Francitai. Bet tokiam minėjimui palanki atmosfera susidaro, be abejo, tik su naujojo klebono kun. B. Barčio Sv. Jurgio parapijonių atėjimu.

Specialią vasario 16 d. minėjimo programą davė lietuvių radijas, vadovaujamas J. Stempušio. Gerą kalbą pasakė A. Augustinavičienė, ypač išryškindama mūsų rezistencijos prasmę bei esmę. Meninėj programoj buvo duota Šimkaus kantata "Atsisveikinimas su Tėvyne", kurią išpildė sol. J. Krikštolaitytė, A. Stempušienė ir A. Brazis, be to, Čiurlionio Ansanblis su simfoniniu orkestru, diriguojamu Alf. Mikulskio.

SU RIMBU Į BENDRUOMENĘ... Tik ka išėjė jaunųjų krikščionių demokratų JAUNIMO ŽYGLIAI (1960 m. Nr. 1-21), kurie leidžiami Clevelande, kelia nors ir nenaują, bet aktualų apie Lietuvių Bendruomenę dalyką, būtent,

"Kad Lietuvių Bendruomenės idėja gyvenime sunkiai prigija, tati visiems matomas ir neginčijamas faktas. Didelė dalis lietuvių nemoka Bendruomenei jokių mokesčių, nedalyvauja jos organų rinkimuose, neatvyksta į jos narių susirinkimus, nelaiko save LB nariais.

Jei norima tuos asmenis LB laimėti, reikia pirmiausia juos psicholo-

giškai suprasti ir tada švelniu būdu juos į LB bent jau pasyviais stebėtojais įtraukti.

Ką gi dabar daroma tiems "atšalėliams" paveikti? - klausia JŽ. Mes juos tik barame, niekiname, pajukiame. Norime juos jėga, smurtu, lyg ir kokiu rimbu į LB atsivaryti... Ypač apgailėtina, kad taip elgiasi net LB vadovaujantieji asmenys, pvz., JAV LB tarybos kai kurie nariai, net ir šio krašto LB pirmininkas.

Toliau JŽ konkrečiais faktais nurodo, kur "rimbas" vartyti Bendruomenę praktiškai buvo naudojamas.

Ir taip rašo ne koks nors priešiškas Bendruomenei laikraštis, kaip įprasta kalbėti, bet jaunųjų krikščionių demokratų organas, tai yra, tos srovės, kuri aktyviai Bendruomenės kūrimo darbuose dalyvavo, o jų ideologas M. Krupavičius buvo vienas iš Bendruomenės sumanytojų. Taigi, išvada pati peršasi: Bendruomenės kritikos, bet iš būtinybės, pačios Bendruomenės labui. Pasakojama, kad dabartinis Bendruomenės centro pirmininkas, deja, jokios Bendruomenės kritikos, nors ir konstruktyviausios, chroniškai nepakenčia. Esą, kiekvieną, tarusį kritikos žodį, tuoj pat irkiuoja į savo priešų eilę, o kiekvieną laikraštį, paskelbusį LB bet kokią kritiką, nurašo į "nerimtus". Tarsi būtų Bendruomenės pašaukimas skirstyti lietuvius į "rimtus" ir "nerimtus", "gerus" ir "blogus" užuot visus tautiečius jungus bendriesiems lietuvių tautos interesams.

Pr. Grigonio išradimo vertę rodo tas faktas, kad amerikiečiai siūlė už visų išradimo teisių jiems perleidimą 75,000 dol. Bet Pr. Grigonis mano, jog geriau pačiam dalyvauti savo išradimo gamyboje ir išplatinime.

V. A. Braziuliui, daugelio laikraščių bendradarbiui, kaip mums pranešama, kovo 6 d. Čiurlionio ansamblio namuose, Clevelande, rengiamas 60 m. amžiaus sukakties minėjimas.

KAIRĖJE: Dona Armonaitė su tėvu Jonu Clevelande jaučiasi laimingai gavusi žinią, kad pagaliau iš Lietuvos atvyksta jos motina ir brolis.

BUDŽIAI TURI PRITARIMO CLEVELAČIOJE VISUOMENĖJE laido budžiai vasario 20 d. Čiurlioniečių namuose surengė užgavėnių balių, su atitinkama programa. Dalyvavo apie 150 svečių (Čiurlioniečių namai ne ką daugiau galėjo ir sutalpinti), užsimokėdami po 4 dol. ir tuo paremdami budžių veiklą. Clevelando sąlygoje, šis skaičius rodo, kad budžiai turi pritarimo plačioje visuomenėje. Tarp kitų dalyvavo S. Smetonienė, inž. P. Žiūrys, Nasvyčiai, dr. Juodėnas ir kt.

Buvo suvaidintas veikalukas, pavaiduojąs senovės lietuvių užgavėnių papročius, pagal dail. Zilinsko kūrybą ir režisūrą. Balių pravedė Budžiams remti valdybos pirmininkas Vl. Rutkauskas. Clevelando budžių globėjas ir siela yra dr. K. Pautienis, o budžių lietuviybės aktyvi gavintoja yra dr. M. Zilinskienė.

LIETUVIS IŠRADĖJAS Naujasis ateivis Pranas Grigonis išrado laivams į vandenį nuleisti ir iškelti automatišką prietaisą - trailerį. Jis veikia automatiškai, paspaudus mygtuką, elektro-hidrauliniu būdu. Tonos svorio ir didesniems laivams kainuoja 750 dol., o mažiems - apie 250 dol.

P. Grigonio išradimu susidomėjo amerikiečiai, tarp kurių Lakewood teisėjas Harold J. Craig, Wildwood Marine Co. prezidentas ir kt. Jie sudarė bendrovę "Camel" ir įsteigė įmonę Pr. Grigonio išrastiems treileriams gaminti (2754 E. 55th St.). Jo išradimas buvo demonstruojamas šiemetinėje laivų parodoje Clevelande, be to, jis bus išstatytas ir tokioje parodoje Chicagoje.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

D. Audėnaitė, įžymi studentų veikėja, kalba Santaros rytinių pakraščių suvažiavime, pereitą šeštadienį. Festival salėje, New Yorke. Audėnaitė taip pat yra pianisto A. Kuprevičiaus koncertui rengti komiteto narė ir nuoširdžiai rūpinasi, kad kovo 6 d. Kuprevičiaus koncerte būtų kuo daugiausiai jaunimo, ypač studentų.

Ike Pietų Amerikoje

(Atkelta iš 1 psl.)

yra tų kiniečių priešininkas ir jie noromis nenoromis turi dairytis į Pekingą, įsiekdami ten pagalbos nuo vietinių tautinių valdžių persiekiojimo! Tos pagalbos įsiekdami pietryčių Azijos kiniečiai vengia atsakyti nuo Kinijos pilietybės. 1955 m. raudonoji Kinija su Indonezija sudarė sutartį, kuria Indonezijos kiniečiai buvo priversti pasirinkti vieną arba kitą pilietybę. Sutartis buvo pasirašyta ir atitinkamai ratifikuota, bet kiniečiai atsakė pasikeisti ratifikacijos dokumentais. Tokiu būdu, kai tik Indonezijos valdžia pradeda spausti savo prekybininkus kiniečius, komunistinė Kinija reikalauja, kad jos piliečiams būtų leista praktikuoti kapitalizmą!

Tokioje padėtyje Nikita galėjo suvaidinti tarpininką: raudonoji Kinija sutiko pasikeisti ratifikacijos dokumentais, o Indonezija pasižadėjo išgalėjusios sutarties nevykdyti visų griežtumu.

Taip dalykams susiklosčius, aišku, gali kilti ir klausimas ar tik Kremlius nedirguoja visą raud. Kinijos užsienio politiką ir tie visi kiniečių agresingi žygiai pietryčių Azijoje tėra tik sutartas vaidinimas? Dauguma vietinių santvikių žinovų vis dėlto nėra linkę patikėti tai prielaidai. Santykiai tarp Kinijos ir Rusijos nėra geri, tarp Pekingo ir Kremliaus visą laiką vyksta sunkios ir karštos derybos dėl atskirų veiksmų suderinimo. Ir Nikita už teisę suvaidinti tarpininką Pekingui turėjęs padaryti tam tikrų nuolaidų kitur.

UNIVERSAL SAVINGS

DABAR MOKA
UŽ APDRAUSTUS
SHARE ACCOUNTS

4 1/4%

DIVIDENDO

ŠĖRŲ SĄSKAITOS
INVESTMENTUS

Užėikite šįandien arba telefonuokite tuojau, kad galėtumėte gauti didesnę nuosimtį už savo santaupas.

UNIVERSAL SAVINGS
& Loan Association

1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS
TELEFONAS: HAYMARKET 1-2028

VISOS TAUPYTOJŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00

BANGA TELEVISION

VYT ZELENIS, Savininkas
3423 FULTON STREET
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-0349

Parduodama: televizija, radijas, Hi-Fi stereo fonografai, dulkių siurbliai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral ir Motorola aparatams. 40 nuosimtųjų nuolaidos Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi.

Taisoma televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 val. vak. Penktadieniais iki 9 v. v.

VIENYBĖ

Lithuanian Weekly Established in 1886
Juozas Tysliava, Editor and Publisher
192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y.
Telephone: APplegate 7-7257
Vytautas Meškauskas, Associate Editor
2625 S. Harvey, Berwyn, Illinois
Entered as Second Class Matter October 23, 1907
at the Post Office of Brooklyn, New York
Subscription rate: \$7.00 for one year.
Advertising rates on application

Kas norima pasakyti?

Vincas Rastenis susirūpinęs, kad su mumis, kovotojais už Lietuvos nepriklausomybę, neatsitiktų, kaip anų laikų bajorams, kurie nesupratę ir nenorėję suprasti kitokios Lietuvos, kaip tik unijoje su Lenkija. Kalbėdamas viename Vasario 16 minėjime (Montreal) jis pasakė:

"Kad tik neatsitiktų panašiai ir su mumis ar su tais, kuriems perduosime Lietuvos nepriklausomybės idėjos siekimą... O gali atsitikti, jeigu mūsų sąmonėje ir mūsų geidime bus nerevizuojamas, užkoncervuotas nepriklausomos Lietuvos idealas, atvaizduojas Lietuvą tokią, kokią palikome ar kokią 1918-20 metais kūrėme. Tokiu atveju mes, politinėje išeivijoje liktume vieni, nuo tautos kamieno atspurę ir benuodžiūstą. O Lietuvoje nepriklausomybės idėjos kėlimas iš mūsų negalėtų turėti jokio paskatinimo, jokios paramos. Kartais gal net ir priešingai: gal gandas apie mūsų sustingimą praeityje tik padėtų nepriklausomybės idėjos priešams sėkmingiau daryti iš jos baidyklę."

Ką jis, Rastenis, nori tuo pasakyti? Nejaugi jis nori pasakyti, kad 1918 metais mūsų pasiektas Lietuvos nepriklausomybės idealas šiandien yra taip pasenęs, kaip 1918 metais mums buvo pasenęs Lietuvos unijos su Lenkija idėja? Ką Rastenis už šių savo žodžių miglos slepia? Lietuvos unija su Lenkija greičiau yra panaši į dabartinę Lietuvos padėtį, o ne į tą, kuri buvo nepriklausomybės metais. Nepriklausomybės idealui nėra pakaitalo, ir krašto vidaus santvarkos negalima paimti su suverenumu, kuris priklauso tautai.

V. Rastenis sako, kad "nepriklausomybės idėjai įgyvendinti reikia kažko kito." Bet ko, tai jis nepasako. O gal jis turi mintyje, kad ilgainiui Lietuva taps kaip Jugoslavija — komunistinė, bet vis dėlto nepriklausoma, arba kaip Gomulkos Lenkija? Kaip ten bebūtų, bet nei mūsų sustingimas, nei juo pasiūdoję mūsų priešai baidyklės iš Lietuvos nepriklausomybės nepadarys. Tautos laisvės, suverenumo ir nepriklausomybės idealas nesikeičia ir, atrodo, niekad nesikeis. Toks jis buvo nuo žydų bėgimo iš Egipto, nuo jų valstybės nepriklausomybės sukūrimo, toks jis yra ir dabar mūsų laikais.

O kad nepriklausomybės idealas tikrai nesikeičia — tūkstančiais metų vienodai tautoms šviečia, tai pavyzdžiui mums, lietuviams, gali būti kad ir to paties Izraelio atkūrimas, — atkūrimas nepriklausomos valstybės po dviejų tūkstančių metų... Tada, kada žydų valstybę sunaikinusi Romos imperija. "laiko upės" jau seniai buvo nuplauta.

Prašau skaičių, bet ne žodžių

DIRVA IŠKELIA BACIŪNO MEILĘ OPERAI, NEPAILI STRUODAMA JĄ REALIAIS SKAIČIAIS. GERALI, KAD TOKIU BŪDU PRISIDEDAMA PRIE AKTUALAUS KULTŪRINIO REIKALO GARSINIMO, NORS JIS IR LABAI NEMALONUS PAČIAM KOMPOZITORIUI

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Prieš porą metų dr. K. Sruoga man sakė, kad DIRVOS redaktorius iš jo korespondencijos išbraukęs mano pavardę, dabar vos kelių savaitžių laikotarpyje mano pavardė jau trečiu kartu didelėm raidėm linkniuojama to laikraščio antraštėse. Dar kiek — ir aš išstumsiu dr. P. Grigaitį iš pirmos vietos to laikraščio "public enemies" sąrašė.

Šį kartą aš vanojamas už tai, kad VIENYBĖJE parašiau, jog J. Bačiūnas daugiau paaukavęs sportininkų negu operos reikalams! DIRVA dabar paskelbė kelių V. K. Banaičio laiškų ištraukas, kuriuose dėkojama J. Bačiūnui, ir išvedžioja: "Ir tos jo (Bačiūno) paramos sumos nėra reikalo sumuoti, bet galima tik pasakyti, kad jei daugiau tokių būtų atsiradę iš visų JAV lietuvių, nebūtų prireikę ir dabartinio fondo gaidoms atspausdinti". Taip klausimą pastačius, aš norėčiau prašyti skaičių, bet ne žodžių! Jaučiu, kad tas, anot Dirvos, "sumas susumavus", gausis toks skaičius, kuris, turint galvoje, kad iš vienos pusės turime beveik milijonierių, o iš kitos pusės ne eilini ubagą, bet vieną žymiausių mūsų kompozitorių, Kauno konservatorijos profesorių — atrodys juokingai mažas! Kiekvienu atveju, J. Bačiūnas dešimterlopal, jei ne daugiau, yra paskyręs aukos ar paskolos, kurią jam niekas nesirengia gražinti, forma sportininkų iškylai į Pietų Ameriką. Tą rašydamas aš norėjau tik konstatuoti, kad vienam vienas dalykas yra arčiau širdies, o kitam kitas. Sportas yra ne vien Bačiūnui, bet ir milijonams kitų žmonių arčiau širdies kaip opera. Ir dėl to, man rodos, nėra reikalo draskytis.

DIRVA, tarp kitko štai dar ką rašo: "Nežinia, nuo kurio laiko V. Meškauskas pradėjo rūpintis operos "Jūratė ir Kastytis" reikalais. Juokaujama, kad nuo to laiko, kai tuo pradėjo įdomautis gimnastis muz. A. Kučiūnas". Na, jei juoktis, tai iki galo. K. V. Banaiči aš anksčiau pažinojau negu A. Kučiūną, o juokingiausia, kad jei DIRVOS redaktorius pasiimtų į rankas tą savo laikraščio numerį, kuriame Bačiūnas aprašo savo pirmą susitikimą su Banaičiu, tai jis sužinotų, kad Bačiūną su kompozitorium supažindino irgi mano kitas gimnastis! Juokinga, žinoma, ir stebėtis tuo, kad lietuviško laikraščio redaktorius domisi lietuviškais kultūriniais reikalais!

Bet visoje toje "juokingoje" istorijoje yra ir vienas rimtas momentas, dėl kurio verta rašyti. Aš žinau, kaip kompozitoriui nemalonus jo pavardės linkniavimas tokios rūšies ginčuose. K. V. Banaičis yra kilnus senesnės kartos, "old fashioned" žmogus, kuris greičiau mirtų badu, negu prašytų išmaldos. Jis tokį klausimą visai atsisako diskutuoti, bet pirmė visuomeninę talką, kuri buvo juokingai maža, tik operai užbaigti. Tuo jo būdu ir galima paaiškinti tą Dirvoje dabar paskelbtą ištrauką iš 1957 m. laiško Bačiūnui: "Vienybėje V. Meškauskas parašė dar vasario metu, kad Chicagos vyrų choras pasiuntė man tris šimtus dolerių operai užbaigti. Tai gyna fantazija! Jokių dolerių jie man nesiuntė ir aš jų nepr-

šiau, o tik pranešiau jiems, kad, jei nori gauti operos klavyro vieną kopiją — nuorašą, tai choras turės sumokėti perrašytojui apie 300 dol. Aš pats to darbo atlikti negaliu, nes trūksta laiko ir sveikatos. Ką mūsų spauda neišgalvoja!" Gal formulavimas "operos užbaigimui" ir nebuvo visai tikslus, bet iš esmės kalbant aš buvau teisus, nes vyrų choras Banaičio operos tvarkingam perrašymui išleido ne 300, bet visus 600 dolerių ir dar kokius šešis šimtus išleis fotokopijom, tai žymiai daugiau negu J. Bačiūnas sukėlė per Dirvą ir iš savo kišenės.

Vyrų choro santykis su kompozitorium nėra labdarybės reikalas. Choras, pastatęs eilę svetimų operų lietuvių kalba, labai norėtų pastatyti ir kokią lietuvišką operą. V. K. Banaičio išeivijoje parašyta tam reikalui iš tikro labai tiktų, būtų tikras visos išeivijos kultūrinės veiklos apvainikavimas. Bet kadangi pats kompozitorius, kaip jis jau rašė 1957 m., galutinai operą paruošti pastatymui "neturi nei laiko nei sveikatos", chorui buvo atėjusi mintis savo dešimtmėčio jubilėjaus proga duoti bent kokią ištrauką iš tos operos. Tuo reikalu choras perėitą vasarą prašė nuvykti pas kompozitorių. Kučiūnui opera padarė labai gerą įspūdį ir jis pritarė Banaičio pažūrai, kad viena ištrauka negalima perduoti jos grožio, todėl tiek laukus, gal verta dar kiek palaukti iki galimybės pastatyti ištisą operą. Tačiau turint galvoje išeivijos institucijų ir organizacijų nepastovumą bei visas kitas aplinkybes, kompozitorius pageldavo, kad būtų išleistas bent tos operos klavyras, aprūpintas teksto vertimu į kurią svetimą kalbą pvz. vokiečių, nes Vokietijoje daugiau puoselėjamas operos menas negu kur kitur, ir išsiuntinėtis bibliotekom bei kitoms institucijom, kad jo iki šiol padarytas darbas nežūtų. Kučiūnas tai referavo chorui, kurio energingo pirmninko V. Radžiaus iniciatyva tuoju buvo sudarytas operos fondas su Marija Rudiene priekyje. Pasirodžius žiniom apie tai spaudoje, prof. V. Jakubėnas, operos nematęs, pasiskubino DRAUGE iškelti abejonę, kad operą gal dar reiktų "pataisyti"! Kartu pradėjo eiti gandai, kad kas nors tame reikale turi kokius piniginių išrovavimų. Savaime aišku, kad tokie reiškiniai nebuvo geru paskatinimu pradėtam darbu. Ginčytis dėl to ar verta ką daryti ar ne, neturint rankoje klavyro fotokopiją, nėra jokios prasmės. Kai jos bus gautos, galima bus toliau diskutuoti. Visuomenė savo aukomis yra parėmusi daug mažesnės darbus, ji nebus abejinga ir dabar, jei bus tinkamai painformuota.

Žinoma, visas triukšmas kompozitoriui yra labai nemalonus. Būtų jis kito, daugiau "praktiško" būdo, rašomos operos proga seniai būtų visuomenės aukomis nusipirkęs sau namus! Jis labai kuklus ir kaip tik tai įpareigoja kitus pasirūpinti bent tuo, kad jo duotas stambus įnašas mūsų tautinei kultūrai nežūtų, bet būtų naudingai panaudotas, padaryti tai, kas J. Bačiūnui nepasisėkė.

KONGRESAS PAMINĖJO VASARIO 16

Vasario 16 d. JAV Senatas ir Atstovų Rumai iškilmingai paminėjo 42 metų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Senate kalbėjo 17 senatorių, Atstovų Rūmuose 87 kongresmanai ir 7 patiekė pastabas Kongreso Rekordų Knygomis.

Senate invokaciją skaitė kun. Benediktas Gauronkas iš Ansonia, Conn. Po to sekė senatorių kalbos: Dodd iš Connecticut, Keating iš New Yorko, Lyndon Johnson (daug. vadas), Saltonstall iš Massachusetts Lausche iš Ohio, Young iš Ohio, Scott iš Pennsylvania, Long iš Hawaii, Bridges iš New Hampshire, Douglas ir Dirksen iš Illinois ir kt.

Atstovų Rūmuose minėjimui laiką paprašė kongresmanas Murphy iš Illinois, Invokaciją sukalbėjo kun. P. Giedgaudas iš Brooklyn. Po invokacijos kalbėjo 87 kongresmanai.

Kalbas ir iškilmes sekė spaudos atstovai. Amerikos Balsas apie iškilmes pranešė Lietuvoje gyvenantiems lietuviams. Kongrese iškilmių metu buvo Lietuvos atstovas dr. J. Kajeckas, ALTO pirmininkas L. Šimutis, Amerikos Lietuvių Informacijos Centro Direktorė M. Kižytė ir daugiau lietuvių.

Reikia pastebėti, kad šiais metais Amerikos Lietuvių Taryba net iš penkiolikos gubernatorių gavo proklamacijos, kuriomis Vasario 16 skelbiama Lietuvos

diena tose valstybėse. Tie gubernatoriai yra Californijos, Connecticut, Illinois, Indiana, Iowa, Maryland, Nebraska, New Jersey, New York, Ohio, Pennsylvania, Texas, Wisconsin, Michigan ir Massachusetts.

Paskelbta ir miestų rėmų proklamacijos — Baltimore Md., Cleveland, Ohio, Detroit, Mich., Elizabeth, N.J., Los Angeles, Cal., Linden, N. J., Worcester, Mass., New York, N. Y. etc.

Šiais metais sen. Bush iš Connecticut pasiūlė Senate rezoliuciją, kad JAV prezidentas paskelbtų vasario 16 Lietuvos Diena Amerikoje. Rezoliucija buvo skaityta du kart ir persiusta teisių komitetui. Tos rezoliucijos numeris — S. J. 163. Tokią pat rezoliucija buvo pasiūlyta Atstovų Rūmuose — kongresmano Flood.

Viceprezidentas Richard Nixon atsiuntė Valstybės Departamento pareiškimo nuorašą sakydamas —

"Ir tai tikrai yra man džiaugsmas prisijungti prie Sekretoriaus (Valstybės) patikinimų mūsų draugystės Pabaltijo Valstybių žmonėms ir mūsų paramos jų tiesinguose siekimuose."

Reikšmingus pareiškimus Vasario 16 proga padarė ir abiejų didžiųjų partijų pirmininkai — Thruston B. Morton, respublikonų ir Paul M. Butler, demokratai.

VIENYBĖ, 1960 m. vasario 26 d.

V. Maželio nuotrauka

16 vasario minėjimo Baltijos Laisvės Namuose, New Yorke. Iš kairės į dešinę: Vaclovas Sidzikauskas, LLK pirmininkas, Otto D. Tolšius, New York Times redaktorius, Juozas Audėnas, LLK narys.

SLA yra svarbiu darbu išvakarėse

Kiekvieni poriniai metai Susivienijimui Lietuvių Amerikoje reikšmingi tuo, kad jais įvyksta organizacijos centrinio organo Pildamosios Tarybos rinkimai ir seimas, taigi ir šiais metais tie svarbūs darbai turės būti atlikti.

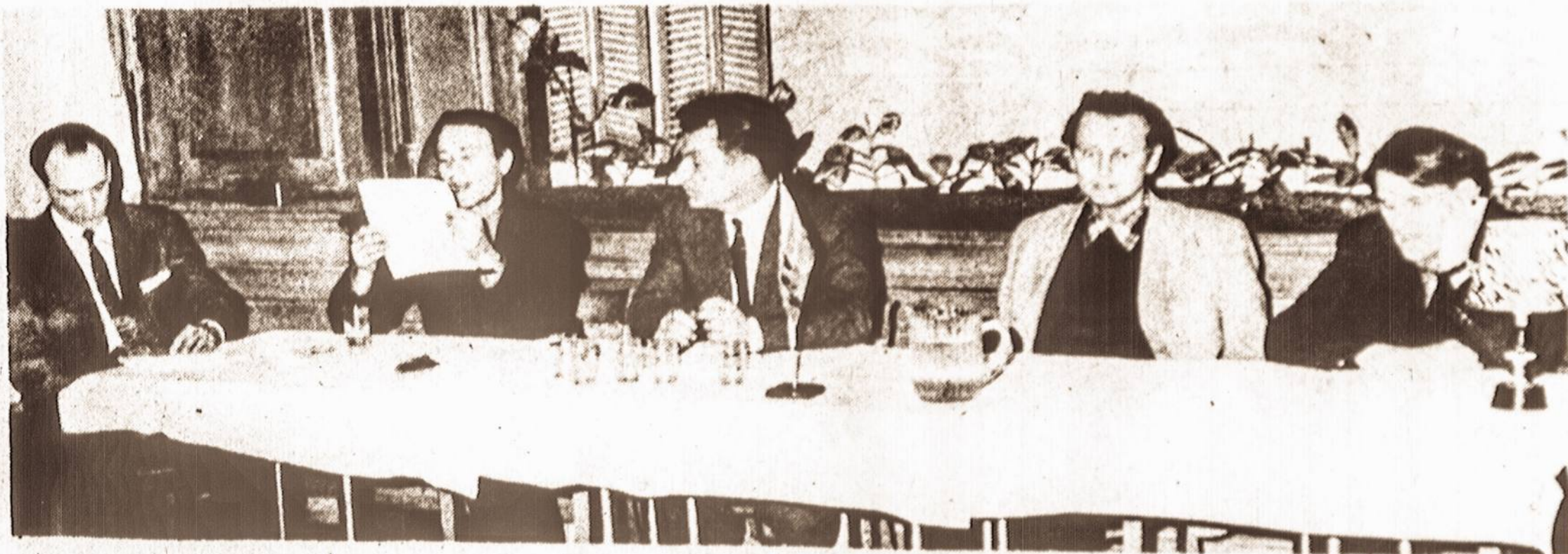
SLA Pildamosios Tarybos rinkimai prasideda kovo mėnesį. Balsavimai į Pildomąją Tarybą atliekami kiekvienoje SLA kuopoje. Rinkimų duomenys paaiškės balandžio mėnesį, nes tik kovo 31 d. baigiasi rinkimų laikas. Dar šią paskutinę dieną kuopa gali kviešti susirinkimą ir jame balsuoti.

Šiandien Susivienijimas yra didžiausia lietuvių organizacija išsivijoje, tu-

rinti tukstančius narių ir stiprius finansus. Todėl visai pagrįstai rodoma rūpestingumas į SLA centrinę vadovybę išrinkti asmenis, sugebančius tvarkyti ir vesti didžiulę organizaciją.

SLA seimas įvyks Pittsburgh, Pa. Šiam seimui, kaip atrodo, tarp daugelio darbų teks paminėti organizacijos 75 metų gyvavimo sukaktį. Nors deimantinio amžiaus SLA sulauks tik kitais metais, bet tada seimo kviešti nenumatoma, todėl šią sukaktį teks minėti seimui, įvykstančiam ateinančią vasarą. SLA vadovybė jau dabar rūpinasi deimantinės sukakties tinkamu paminėjimu panaudojant ją pačios organizacijos stiprinimui ir plėtimui.

A.S.

Išvaizduokite, kad pereitą savaitės vakarą, Festival restorano salėje, New Yorke, jie diskutavo "bitnikų" klausimą. Taip, jie — Repečka, Mekas, Viesulas, Mikšys ir Mekas. Ir publika klausėsi? Klausėsi. "Kur tu bėgi, kreivakrive, — kas tau darbo, skustakirpte?"

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

VIENYBĖ, 1960 m. vasario 26 d.

VIENYBĖS VETERANAI

T. Cirkelis, gimęs 1882 m. gegužės 10 d. Rabikių km., Krakenavo valsč., Panevėžio apskrity, yra Vienybės skaitytojas nuo pat atvykimo į Ameriką, nuo 1912 m. Pradžioje Cirkelis gyveno Pensylvanijoje, kur, kaip ir kiti anų laikų ateiviai, sunkiai pelnė kasdienę duoną, kasdamas anglis. Po vienerių metų laiko išvyko į Clevelandą, kur išgyveno iki 1921 m. Tada atsikėlė į Brooklyną, čia dirbo įvairius darbus ir 1928 m. sukūrė šeimos židinį, vedė Antaniną Zukaite.

— Kai Lietuva kėlėsi, mano dvasia buvo tenai, kalbėjo Vienybės veteranas T. Cirkelis. Ne visada žmogus gali įvykdyti savo planus, bet tuojau po pirmojo pasaulinio karo norėjau grįžti į Lietuvą ir ten dirbuotis. Negalėdamas to padaryti, aš čia raginau tautiečius pirkti Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus. Aš dažnai stebiuosi, kad naujieji ateiviai taip mažai įvertina senųjų nuopelnus Lietuvai. Jeigu ne senieji ateiviai, Lietuvai tikrai būtų buvę sunkiau atkurti savo valstybę.

Būdamas keturiais metais senesnis už Vienybę, T. Cirkelis savo gyvenime yra visko matęs. Pavyzdžiui, 1905 metais jam teko gyventi Rusijoje ir matyti caristinio režimo konvulsijas. Cirkelis nepretendavo į pranašus, bet jau tada jis savo draugams rašė: "Minėsite mano zo-

T. CIRKELIS

dij: caro sostas sugrius, ir iš tų griuvusių kelsis laisva Lietuva."

Taip ir buvo. Tik, deja, šiandien vėl visiems, seniesiems ir naujesiems ateiviams, tenka dirbuotis Lietuvos nepriklausomybei atstatyti. Čia ir vėl tinka veterano T. Cirkelio ištarti žodžiai: "Kovoje už Lietuvos nepriklausomybę nėra nei socialistų, nei komunistų nei tautininkų — vien lietuvių."

SPORTINĖS ŽAIDYNĖS

JONAS RŪTENIS

Vasario 18 prasidėjo 1960 m. Olimpinių Žiemos Žaidynės: 30 tautų atsuntė savo geriausius žiemos sporto atletus į Squaw Valley, Calif.

Ne už kalnų ir 10-tosios Šiaurės Amerikos Lietuvių sportinės žaidynės įvykstančios šiais metais Didžiajame New Yorke.

Visi su šiomis žaidynėmis susiję darbai jau pilnoje eigoje. Šį kartą jubiliejinės žaidynės ir, žinoma, dedamos pastangos, tas žaidynes pristatyti mūsų visuomenei išskirtinomis.

Tam reikalui sudarytas platus organizacinis komitetas, kuriam visu savo atsidedimu ir sportine patirtimi vadovauja Jaroslavas Kepenis. Šiam reikšmingam įvykiui, kuris bus š. m. balandžio 30 ir gegužės 1 dienomis, atžymėti maloniai sutiko į garbės komitetą įeiti ir mūsų visuomeninio gyvenimo atstovai: Prel. Jonas Balkūnas, Gen. konsulas Jonas Budrys, konsulas Vytautas Stašinskas, Laisvės komiteto pirmininkas Vaclovas Sidzikauskas, VLIKO pirmininkas dr. Antanas Trimakas, FASK'o pirmininkas Aleksandras Vakselis, Bendruomenės pirmi-

ninkas Jonas Šlepetys, lietuviškos veiklos veteranas Juozas Ginkus, SLA sekretorius dr. M. J. Vinikas, Vienybės redaktorius ir LRD pirmininkas Juozas Tysliava, Vyr. Darbininko redaktorius Simas Sužiedėlis, New Yorko Liet. Tarybos pirmininkas Antanas Varnas ir Lietuviškojo radijo direktorius Jokūbas Stukas.

Šie vardai kalba patys už save. Tai įpareigoja ir įgalina mūsų jaunimą žaidynėse susidrausminti ir parodyti lietuvių visuomenei kiek sporte ir žaisme reikalinga tvirtos valios, susivaldymo, nuosaikumo ir išvermės.

Lietuvis sportininkas tebėra gajus ir ryžtingas ir mūsų visuomenė turėtų tuos sportinius pasireiškimus remti. Ir ne vien moraliniais, bet ir materialiniais.

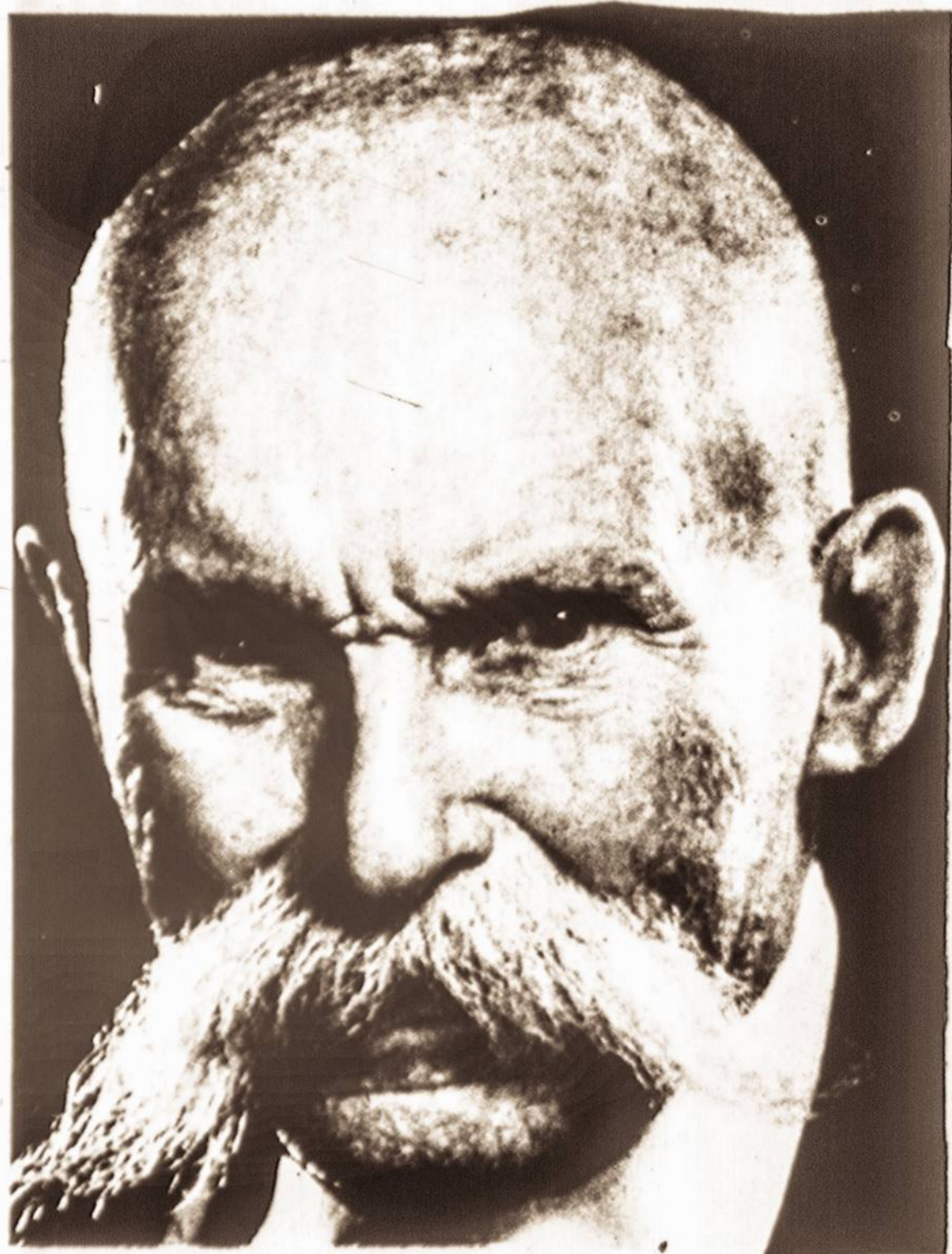
Dešimtosios S. AM Lietuvių sportinės žaidynės turi dar ir kitą medalio pusę. Lietuvis sportininkas, giliai atjausdamas Lietuvos nelaisvę ir jos kenčiančius brolius bei seseris, ryžtasi bent trupinių pralinksminti ir pavergtoje tėvynėje toki patį jaunuolį sportininką. Todėl, Organizacinio komiteto prašomas, BLFAS sutiko būti šių žaidynių globėjas. Jubiliejinės žaidynės apims šias sporto šakas: krepšinį, tinklinį, stalo tenisą ir šachmatus.

Žaidynių metu bus net du parengiami: Susipažinimo vakaras ir sportinė akademija. Laimėtojams bus įteiktos dovanos.

Žaidynėms išleidžiamas jubiliejinis leidinys, kuris jau redaguojama ir, tikimasi, bus malonus prisiminimas — dovana kiekvienam į žaidynes atsilankiusiam.

Visoje Šiaurės Amerikoje vyksta baigminės apygardinės žaidynės ir geriausiųjų, pavasariui auštant suskris į New Yorką.

Tikimasi iki 200 sportininkų, kuriems vadovas varžybinis komitetas, pirmininkaujant Antanui Bagdžiūnui.

DR. J. JANUŠKEVIČIUS

(Tęsinys)

Jų pareiga buvo slaugyti ligonius. Jų centras buvo Jeruzalė, bet paskui ordinas perkeliavo Kipro, Rodos salas ir atsidūrė Maltos saloje, nuo kurios jie gavo maitiečių vardą. Bet ir čia jiems Napoleonas neleido gyventi. Tuomet rusų caras Povilas pasigailėjo jų ir pastatė jiems Sadovoje gatvėje didžiulius rūmus. Rūmų fronte buvo katalikų bažnyčia su antraštelė: "Joanni Baptistae Paulus Imperator." Bažnyčios presbiterijoje buvo sostas, kuriame caras sėdėdavo iškilmingų mišių metu.

Mano mokinio Simo Svetopolk — Mirskio dėdė P. Svetopolk — Mirski buvo tuomet general — gubernatoriumi. Nuo jo daug priklausė lietuvių spaudos atgavimas. Jau prieš tai Rusijoje, ypač Petrapilyje, buvo kilęs bruzdėjimas lietuvių naudai. Pirmiausia ruošiami buvo koncertai, kur be dainų kitomis kalbomis galima buvo girdėti dainuojant ir deklamuojant lietuviškai.

XIX amžiaus gale pasirodė scenoje lietuviškos komedijos. Pirmiausia buvo suvaidinta Keturakis "Amerika Pirtyje," kurioje man teko vaidinti žydo Faibčiko rolę. Kai išsikūrė Lietuvių ir Zemaičių Labdarybės Draugija, ruošdavo vakarėlius su vaidinimais jau kasmet du tris kartus. Scenos dalykai buvo cenzūruojami prof. Volterio, kuris paskui Nepriklausoje Lietuvoje užėmė Vytauto Didžiojo universitete lituanistikos katedrą. Be komedijų, mėgėjų būrelis pasirodė scenoje ir su operete "Malūnininkas ir Kaminkretis," kuri žiūrovų buvo taip pamėgta, kad teko net kartoti. Paskutinį kartą suvaidinome scenoje grynai lietuvišką operetę "Pabaigtuvė," kurioje atvaizduojamas tikras lietuvių kaimiečių gyvenimas.

Kadangi Rusijoje lietuvių spaudos neturėjome, tai nebuvo ir vaidinimų kritiky. Tuomet kritika atsiradavo Amerikos lietuvių spaudoje, kuri giliai vertindavo tą scenišką darbą, dažnai reikšdama pasipiktinimą, kad Rusijos valdžia atkakliai laikosi lietuvių spaudos draudimo įstatymo.

Kartą atvažiavo generalgubernatorius į Petrapilį. Sužinojęs tai, paprasčiau kun. Akstiną sudaryti progą jį pamatyti. Dariau tai žinodamas, kad mano prašymas bus patenkintas. Jo sūnui Simui jau prieš mane buvo keletas mokytojų pajieskota, bet aplanke, jie pasitraukdavo, nes mokinys dar miegodavo, o tarnas nedrįsdavo kunigaikščio žadinti. Man gi jis ne kunigaikštis, bet mokinys. Kai kartą atėjęs išgirdau tarną sakant, kad kunigaikštis miega, liepia tarnui jį pažadinti. Kadangi jis tarno neklausė, liepia atnešti asotį vandens, kurį pavartoju "kunigaikščiui" prikelti. Tad paveikė visam laikui mokiniui ir pakėlė mano įtaką motinai akyse. Gavęs laisvą neuždarytame voke, turėjau moralią teisę į laisvą pažvelgti. Ten buvo mielas Petiš (Petriukas) prašomas mane išklausti ir pasiekti, kaip jis darytų kunigaikštienės reikalui esant, lėjęs į viesbučio laukiamąjį kambarį, radau gausią žmonių minią, bet man nereikėjo laukti eilės. Pasisakęs esąs lietuvis, pavaizdavau kuni-

ŠIMTA MEČIO ATSIMINIMAI

trukus po to atvyko į Petrapilį generalgubernatoriaus pareigūnas ypatingiems reikalams ir įteikė vyriausiajai Spaudos Reikalų Valdybai memorandumą lietuvių spaudos reikalui. Be to, atsirado dar kita tam klausimui palanki aplinkybė. Lietuvoje buvau pažinęs dvarininko dukterį Neirantaitę — latvę, kuri paskiau buvo išteikėjusi už latvio O. Ravins, Elektrotechnikos Instituto inspektoriaus. To instituto globėjas buvo caro brolis Michail Aleksandrovič, sosto įpėdinis. Kai Ravinsui gimė pirmutinis sūnus, jis paprašė Michail Aleksandrovič būti krikšto tėvu naujagimiui. Ar galima abejoti, kad toks ryšys pratieš Ravinsui kelią į nepaprastą privilegijas. Bemaž visi rusiški laikraščiai priklausė nuo preventyvos cenzūros, o O. Ravinsui pasisekė be tokio varžymo įsteigti latvišką laikraštį. 1904 metų pradžioje buvo susirinkę Petrapilyje Vilniaus, Kauno ir Seinų vyskupai, kurie nutarė įsteigti savaitraštį Žiburėlis ir paskyrė mane jo redaktorium.

Įteikęs Vyriausiajai Spaudos Reikalų Valdybai prašymą, prašiau Ravinsą tarpininkauti ir paremti tą reikalą. Bet reikia paruošti dirvą. Pradėjau nuo Petrapilio žymiaame restorane paruošty pietų dalyvaujant Vyriausios Spaudos Reikalų Valdybos aukštam pareigūnui Ravinsui su žmona ir lietuviui Antanui Dubinskiui. Kad reikalas greičiau ir lengviau nugalėtų kliūtis, per Ravinsą įteikiau pareigūnui 100 rublių.

Negaliu nepaminti tolimesnės Žiburėlio leidimo eigos. Reikėjo įrodyti, kad lietuvių kalbą moku, bet kaip tai padaryti?

1903 metais buvo inžinieriaus A. Maciejausko lėšomis išspausdinta ir mano paruosta lenkų tekstu "Gramatyka litewska początkowa," kurią pasiryžau įteikti Vyriausios Spaudos Reikalų Valdybos Viršininkui. Ta gramatika buvo išspausdinta Krokovoje, dar lietuvių spaudos draudimo metu. Todėl reikėjo apgalvoti, kaip ją pergabenti į Rusiją. Suomijoje mano pažįstamas A. St. turėjo vasarnamį. Suomijos geležinkelio pareigūnas nerūpėjo kas vežama iš užsienio, ypač iš Austrijos, kuriai tuomet Krokovo miesto priklausė. Įskaičiau spaustuvei slūsti knygas į Suomijos geležinkelio stotį Mustamaki, arti kurios tas vasarnamis buvo. Netrukus stotyje ir atsirado stuntinys. Nors Suomija turėjo autonomiją, bet geležinkelio stotyje, kaip ir Rusijoje, stebėdavo rusų žandarai. Atvažiavęs rogėmis į stotį su vasarnamio ferminku ir paėmėme maiše kraitas knygas žandarui matant. Žandaras pasiklausė, kas yra maiše? St. atsakė: "vynas." Mes gabeno me knygas dalimis. Bet kodėl dalimis? Iš Suomijos į Rusiją prekės turėjo eiti per muitinę ir buvo pavojus, kad muitininkas pamatęs spausdintą ne rusų raidėmis, gali paklausti. Kadangi žiemą reikėjo apsilvilti storais drabužiais, mes po apsiaustu pasidarėme iš knygų šarvą, kuris negalėjo būti muitininkų pastebėtas. Kadangi ta gramatika buvo išspausdinta Krokovoje, valdyba galėjo mane bausti. Bet apie tai nebuvo kalbos. Atsiėmęs gramatiką į Spaudos Reikalų Valdybą, įteikiau būdinčiam pareigūnui vizitinę kortelę, kurioje buvo išspausdintas mano vardas ir pavardė. Laukiančių audiencijos buvo daug. Pažvelgęs į kortelę, pareigūnas apgailėstavo, kad kortelėje trūksta titulu; reikės ilgai laukti. Pareigūnas buvo gana senyvas, supratu, kad jam užtenka, jei tekstas bus ilgokas. Arti buvo man pažįstama spaustuve. Nubėgęs į ją išspausdinu kortelę kokiu rusišku tekstu: "Kovenskoj gub. Poneviežskavo ujezda, Linkovskoj volosti krestjanin Josif Josipovič Januškevič." Gavęs kortelę ir, matydamas ilgą tekstą, pareigūnas pradžiugęs ėmė ją į viršininko kabinetą. Tačiau viršininkas manęs vis nekviatė. Pareigūnas, matyt, jaudinosi, nes priėjęs kartkartėmis pareiškė nusistebėjimą, kad manęs nekviatė.

Kaip paskutinis atėjau, paskutinis ir buvau pakviestas. Rūpindamasis tuo reikalui sužinojau, kad Antanas Smilga buvo jau anksčiau įteikęs prašymą leisti jam steigti laikraštį, pavadintą "Lietuviškas Laikraštis," kurio pirmas numeris pasirodė 1904 m. spalio mėnesį. Kadangi A. Smilga buvo mažai raštingas, bet redakcijoje norėjo vaidinti sprendžiamąją rolę, jam sunku buvo susitarti su redaktoriais, kuriais buvo Maironis, Narutavičius, Purėnas ir kiti. Tokiomis aplinkybėmis tas laikraštis negalėjo ilgai laikytis. 1905 m. pradžioje pasirodė dar keletas numerių su parašu: "A. Smilga, leidėjas ir redaktorius." Netrukus laikraštis sustojo.

Rusijos caro Aleksandro laikais beveik visi ministrai buvo vokiečiai, ir pačios valstybės įstaigos turėjo vokiškus pavadinimus. Tai atsiliepė ir valstybės spaudoje. Valdžios oficialios (Santpeterburgskija Vedomosti) buvo spausdinamas rusų ir vokiečių kalbomis. 1905 metų pradžioje ir aš gavau leidimą Žiburėliui leisti, bet spauda jau nebebuvo varžoma. Spaudoje pradėjau dalyvauti nuo 1889 metų. Iš pradžių vokiškame St. Peterburger Zeitung, paskui lenkiškame savaitraštyje Kraj (Petrapilyje) ir Slowo, Gazeta Polska bei Kurjer Warszawski — visi Varšuvoje.

Būdamas 1903 m. Varšuvoje, aplančiau dienraščio Slowo redaktorių dr. A. Donimirkį, kuris sužinojęs, kad aš lietuvis, pareiškė man didelę simpatiją, nes jam nebuvo dar tekę lietuvi matyti. Atvelyko dieną man reikėjo išvykti į Čenstakavą, kur turėjau susitikti su savo vyriausios dukters krikšto tėvu, grįžtančiu iš Madrido, Traukinys į Čenstakavą turėjo išeiti iš Varšuvos pusę ketvirtos val. Staiga trečią val. dr. Donimirkis atsiuntė man pakvietimą į redakciją. Ten esą susirinkę lenkiškų laikraščių redaktoriai, kurie laukia manęs, kad praneščiau ką nors apie lietuvių ir lietuviųbę.

(Bus daugiau)

DAUNUOJANTIS MEDIS

Natalija Jasiukynaitė

Antisemitizmas

PRASIDĖJO SU IZAOKU

NUOSTABI VOKIETIJOS ANTISEMITIZMO ISTORIJA. ČIA, ŠITAS IR KITUR ŽINOMAS REIŠKINYS, VOKIŠKU KRUOPŠTUMU BUVO STENGIAMASI PAGRĮSTI MOKSLIŠKAI, REMIANTIS MOZĖS SENOJO TESTAMENTO ISTORIJA APIE IZAOKO SŪNŲ JOKŪBĄ, KURIS SIMBOLIZUOJA NE TIK ŽYDUS, BET IR VISŲ TIKYBŲ KUNIGUS

Neseniai visą laisvą pasaulį apibėgo antisemitizmo banga. Vakarų Vokietijoje iki sausio mėn. pabaigos viso labo buvo suskaičiuota net 414 įvairių antisemitinių išsiškikimų, daugiausiai įvairių užrašų ant sinagogų, antkapių ir pan. Pasigirdo aiškinimų, kad tai esanti nacizmo atgimimo pradžia, kiti teigė, jog tuos išsiškikimus sukėlė sovietai, kad Vakarų Vokietiją diskreditavus kultūringo pasaulio akyse. Ir vieni, ir kiti klysta.

Antisemitizmas yra senas reiškinys ir daugiau ar mažiau žinomas visuose kraštuose. Taip prancūzų karaliai žydus iš savo krašto pirmą kartą išvarė 12 simtmetyje, o antru kartu 14 simtmetyje. Anglijos karaliai žydus apkaltino pinigų klastojimu ir juos žiauriai kankino. Ypač tinga žydu neapykanta visoje Europoje klestėjo kryžiaus žygių laikais, kada žydams buvo primetamas Kristaus nukryžijimas, žmonių neapykanta ir epidemijų metu — sulinių nuodijimas. Kodėl?

Ieškodami atsakymo į tą klausimą, įvairūs tyrinėtojai visų pirma turėjo konstatuoti, kad kiekviena bendruomenė nesąmoningai siekia tam tikro vienodumo ir priešinasi viskam, kas yra svetima. Krizių, dvasinių ir ūkinių, metu, kada ieškoma kaltininkų dėl nepasisekimų, akys visų pirma krypta į svetimuosius.

1887 m. Vokietijos Reichstage net susidarė specialii antisemitų frakcija. Apie vieno iš jų, tūlo Hermann Ahlward rinkiminės agitacijos metodus štai ką pasakojama. Prieš 1892 m. rinkimus jis lankydamas ūkininkus, išklaudydamas jų akivaizdoje padikduodamą savo sekretoriui: "Užrašyk Gussow turi 30 marų žemės, 3 karves, 4 kiaules. Jis turėtų turėti: 60 marų, 12 karvių ir 10 kiaulių!" Dėl skirtumo Gussow turte yra kalti, aišku, žydai. 1893 metais Reichstage jau buvo 16 antisemitų, tačiau vėliau jų skaičius ėmė mažėti. 1912 metais jų liko tik 7.

Po pirmojo pasaulinio karo pralaimėjimo Vokietiją užklupę vargai vėl privertė vokiečius dairytis kaltininkų. Naujos antisemitinės akcijos dvasios vadas buvo Mathilde Ludendorff, evangelikų kunigo dukterė, gimusi 1877 metais. Ji studijavo mediciną ir specializavosi nervų ligose. Kurį laiką buvo Muenchene psichiatro Kraepelin asistente. 1904 m. ji ištekojo už zoologo Adolf von Kemnitz. Tam mirus už majoro Kleine, su kurio netrukus persiskyrė ir 1928 m. ištekojo už generolo Ludendorffo.

Generolas Erich Ludendorff, kilęs iš vargingos šeimos, savo darbūtu buvo

Žydijos ir kunigijos pradžia: Jokubas apgaulingai išgauna iš apakusio Izaoko pirmagimio palaiminimą.

Romėnų išsklaidyti po visą jų imperiją žydai noromis nenoromis turėjo verstis prekyba, o krikščionybė išsiplėtus į jų rankas pateko visos kredito operacijos, nes krikščionims imti nuosimčius buvo draudžiama. Iš pavydo dėl pelno iš tų operacijų, žydams buvo draudžiama įsigyti žemės arba verstis kitais "garbiniais" verslais. Viduramžių kunigaikščiai tyčia sukirsindavo savo pavaldinius prieš žydus, kad vėliau pasipelnis už jų apsaugą.

Modernieji laikai apvertė aukštyn kojom visą viduramžių santvarką. Didžiulės imonės išnaikino smulkius amatininkus, o ir jų pačių klestėjimas priklausė nuo dažnai besikeičiančios konjunkčūros. Prasidėjo kalbos apie "anonišią kapitalą", kuris valdo visą pasaulį. Ir kas tą kapitalą tvarko, jei ne iš "ghetto" paleisti žydai?

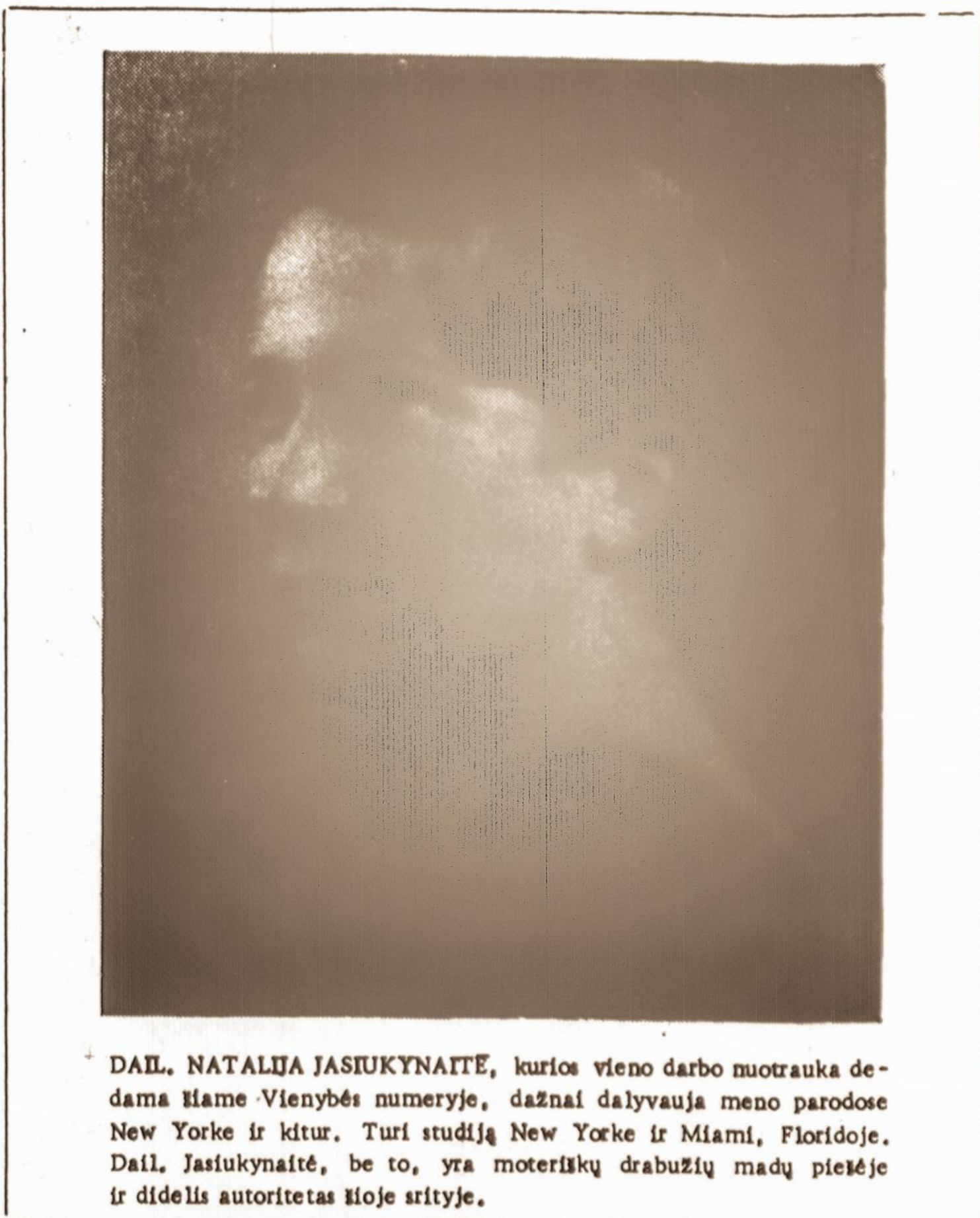
Tokia pažiūra buvo ypatingai naudinga įvairiems politiniams avantūristams. Jau 1873 m. žurnalistas Wilhelm Maar stengėsi tą pažiūrą įtikindamai suformuluoti savo brošiūroje: "Žydiškumas nugalėtikumas. Vargas nugalėtikumas." Berlyno Kreuzzeitung prūsų junkerių (stambių žemvaldžių) organas, tąsyk buvęs opozicijoje geležiniam kanclerui Bismarckui, jam primetė, kad jis varąs "žydišką" politiką, diktuojama žydu bankininkų.

įsigijęs gerą vardą vokiečių generaliniam štabe, o pirmojo pas. karo pirmomis dienomis pasižymėjo drąsa, sumaniai vadovaudamas staigiam Belgijos tvirtovės Luettich paėmimui.

1914 m. jis buvo paskirtas Hindenburgo štabo viršininku, kuris kaip žinia, apsupo ir sunaikino giliai į Rytprūsius įsiveržusią Rusijos armiją. 1916 m. Hindenburgą paskyrus vyr. karo vadu, Ludendorffas buvo paskirtas vyr. štabo viršininku su "Generalquartiermeister" titulu.

Karo pralaimėjimas jį labai skaudžiai paveikė, kaip ir tas faktas, kad jis nebuvo pakeltas į maršalus. (Ludendorffas todėl save nevadino generolu, bet "Feldherr," atseit karo vadu.) Karas buvęs pralaimėtas ne dėl vokiečių kariuomenės kaltės, — manė jis — bet tik dėl žydu, masonų, jėzuitų ir, iš viso, kunigų machinacijų.

Tos pačios nuomonės buvo ir jo būsimoji žmona. Visoje eilėje savo knygų ji įrodinėjo žydu samokslą valdyti pasaulį. Žydai esą norėjo nužudyti Lutherį, Lessingą, Mozartą ir Schillerį, o pradžia visos negerovės ji įskaitė senajam testamentu. Kaip žinia, ten aprašoma, kaip Jokubas apgavęs savo pasenusį ir apakusį tėvą Izaoką, išviltodamas iš jo palaiminimą, skirtą ne jam, o pirmagimiui sūnui. Kaip apgaulė paaiškėjo, Izaokas

DAIL. NATALIJA JASIUKYNAITĖ, kurios vieno darbo nuotrauka dėdama klame Vienybės numeryje, dažnai dalyvauja meno parodose New Yorke ir kitur. Turi studiją New Yorke ir Miami, Floridoje. Dail. Jasiukynaitė, be to, yra moteriškų drabužių madų piešėja ir didelis autoritetas šioje srityje.

duodamas palaiminimą pirmagimiui, taip tarė: "Ir bus taip, kad tu pats būsi ponas ir atsikratysi (Jokūbo) viešpatavimo."

Pagal Ludendorffienę, iš Jokūbo išvystė visa žydija ir ne tik ji, bet ir visa kunigija, tuo tarpu Izaoko pirmagimis simbolizuoja visus ne žydus. (Kad pats Izaokas irgi buvo žydas, jį, aišku, nutyli.)

Hitleriai Ludendorffienės teorijos patiko, bet ne ji pati, o tuo labiau jos pagarsėjęs trečiasis vyras. Santykiai buvo tokie blogi kad Hindenburgui paskyrus Hitlerį reichskancleriu, Ludendorffas jam pasiuntė telegramą, kurioje išpranašavo Vokietijos likimą:

"Paskirdami Hitlerį kancleriu jūs mūsų šventą Vokietiją atidavėte visų laikų didžiausiam demagogui. Aš jums pranašauju, kad tas nelemtas vyras mūsų tautą nustums į neapsakomą vargą. Būsimos kartos jus už tai prakeiks grabe."

Kaip matome, Ludendorffas, kuris pats buvo laikomas nepilno proto (jis sirgo Bazedovo liga ir garsiam chirurgui Sauerbruchui po karo padarius jam skydinės liaukos operaciją, Ludendorffas jam štai ką pasakė: "Būtumėt jūs mane ankščiau išoperavę, Vokietija nebūtu pralaimėjusi karą), išpranašavo teisingai. Reikia pridurti, kad Hitlerio viešpatavimas ne tik išpildė tą pranašavimą, bet kartu kastavo gyvybes sesiems milijonams žydu!

Ludendorffienė gyvena ir dabar. Ji leidžia kiek užmaskuotus antisemitinius laikraštukus, tačiau aiškina esanti nusi-stačius ne prieš žydus, kaip rasę ar tautą, bet tik prieš tuos, kurie griežtai laikosi žydfikų tikybinį papročių.

Savaime aišku, kad prasidėjus antisemitiniams išsiškikimams, į ją vėl nukrypo visuomenės dėmesys, tačiau tie jauni vyrukai, kurie teplojo sinagogas, apie ją nieko nebuvo girdėję. Tai buvo spontaniški užkrečiamo chuliganizmo veiksmi. Pasaulis kaip paprastai pergyvena nemažą krizę, dėl to juk turi būti kas nors kaltas!

Inž. V. Šilupas Afrikoje

Inž. Vytautas Šilupas, buvęs aktyvus akademikų skautų veikėjas Chicagoje, baigęs studijas gavo darbą Liberijoje, Afrikoje. Jis tuo pat užmezgė ryšius su vietos skautų vienetais ir buvo paskirtas Lietuvos Skautų Brolijos (galiotinis Afrikoje, sausio mėn. pradžioje V. Šilupas dalyvavo Liberijos prezidento inauguracijoje, kur turėjo progos priminti tų iskielmių žymiems svečiams apie Lietuvą ir mūsų skautiją. JAV atstovai, ambasadoriui H. C. Lodge, lietuvių skautų vardu įteikė gražiai išleista leidinį "White Badge," kur yra gausu medžiagos apie Lietuvą ir lietuvių skautus.

Žydu deginimas 1493 metais pagal tų laikų piešinį.

AKADEMINĖS MINTYS

REDAKCIJŲ KOLEGIJA: R. Arūnaitė, D. Alytaite, J. Birutis, L. Petrauskaitė, S. Sirusas, A. Rimas ir A. Šileikytė.

MEDŽIAGĄ SIŪSTI: D. Alytaitei, 21-28 Blaecker Street, Brooklyn 37, N. Y.

Studijų dienos Philadelphijoje

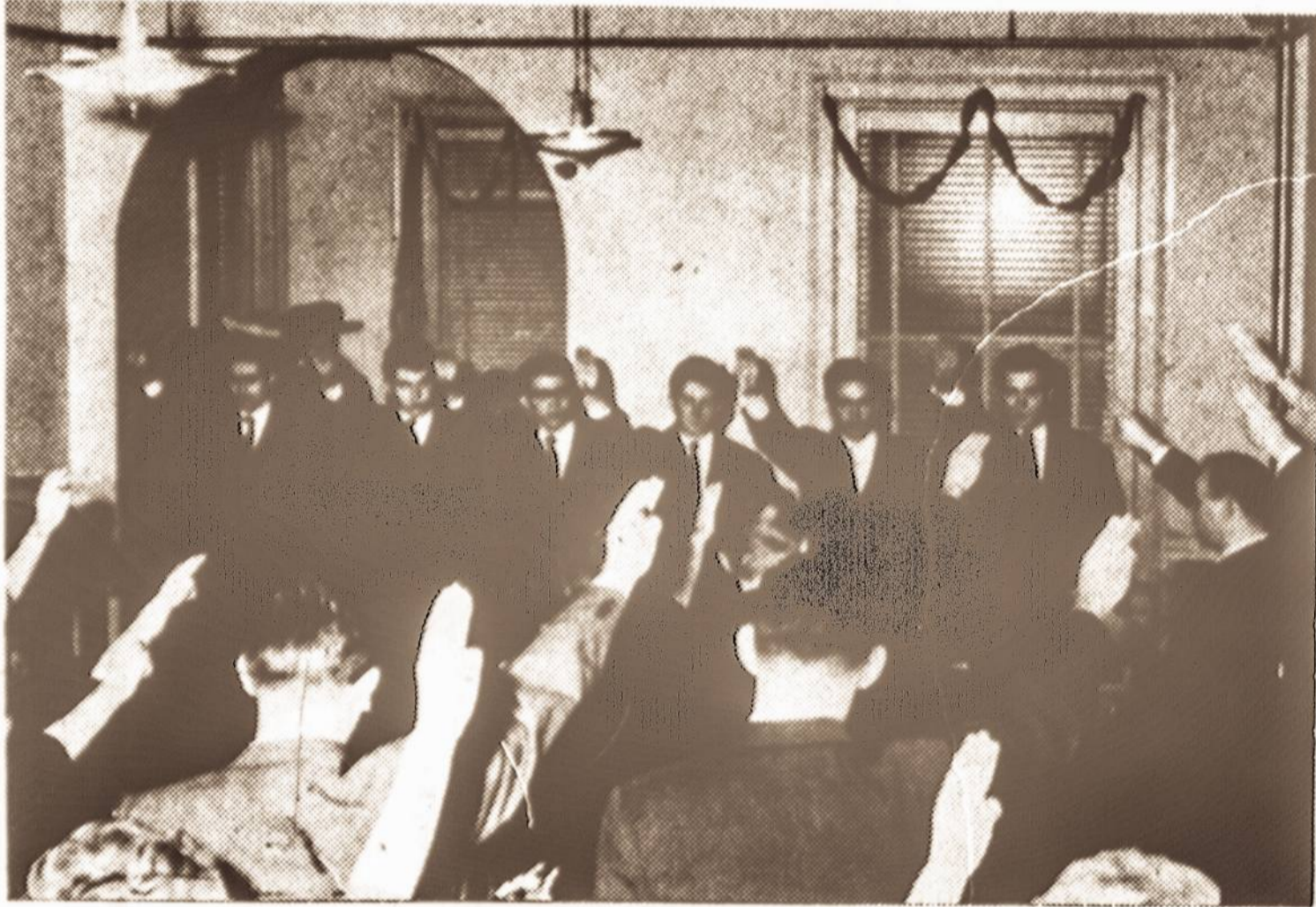
Liet. Stud. S-gos Philadelphijos skyrius savo dešimtmečio sukakties progą rengiasi atžymėti studijų dienomis vasario 27-28 d. Visi rytinio pakraščio studentai kviečiami dalyvauti.

Registracija bus šestadienį nuo 10 iki 11 val. Howard Johnson restorane, Roosevelt Blvd. & Adams Ave., JE 5-2334. Programoje bus debatai tema "Lietuviškos sąžinės sąskaita." Moderuos dr. K. Ostrauskas. Bus bendri pietūs, o 7 val. -- linksmavakaris -- kaukių balius vokiečių klubo patalpose. Pageidaujama dalyvauti su kaukėmis.

Sekmadienį 10:30 -- pamaldos Sv. Andriejaus bažnyčioje, Wallace & N. 19th St. Po misijų tame pačiame Howard Johnson restorane bus bendri pusryčiai ir dr. Masačio paskaita.

Studijų dienų rengimo komisiją sudaro A. Gečiauskas, J. Jurskis, R. Kalvaitis, P. Mašalaitis, V. Romanauskas, R. Tamošiūnas ir Z. Tamošiūnienė. Linksmavakario rengimo komisiją sudaro M. Čikotaitė, T. Gečiauskienė, G. Mironas A. Vasys ir A. Žukauskas.

ASS šventė Hartforde

A. Eidukevičiaus nuotrauka

BRANGINDAMAS SAVO GARBE... Hartfordo Korpl Vytis junjorai duoda senjoro pasižadėjimą vasario 6 d. Hartforde. B k. i d. A. Tvirbutas, F. Maslauskas, V. Kulvinskas, R. Kriščiūnas, V. Raškevičius ir V. Snipas.

Vasario 6 d. Hartforde įvyko iškilminga Akademinių Skautų Sąjūdžio sąjėga, kurios metu 13 junjorų iš Hartfordo ir New Yorko davė Korpl Vytis senjoro pasižadėjimą. Naujais senjorais tapo iš New Yorko: V. Kirkyla, R. Klivečka, V. Montvila, E. Remeza, A. Rimas, V. Sirusas ir A. Šetikas; iš Hartfordo: R. Kriščiūnas, V. Kulvinskas, F. Maslauskas, V. Raškevičius, V. Snipas ir A. Tvirbutas. Junjorų apklausinėjimo komisiją sudarė V. Pileika, G. Vildzius, R. Kezys, J. Birutis ir A. Kudirka.

Sueigoje dalyvavo apie 50 akademiškų skautų iš New Yorko, Bostono, Hartfordo, Waterburio, New Britano ir kitų rytinio pakraščio vietovių atidarė Hartfordo - Waterburio ASS skyr. pirm. K. Čampė, pakviestas dalyvius sugiedoti Lietuvos himną Senjorų pasiža-

dėjimo apeigas pravedė R. Kezys. Po pasižadėjimo sekė įvairios diskusijos ir pranešimai einamaisiais reikalais. V. Virbickas pravedė diskusijas apie šiuo metų ASS vasaros stovyklos rengimą rytiniam pakrastyje. Po to R. Kezys pranešė apie jaunimo literatūros konkursą, jaunųjų dailininkų kūrinių parodą, kurią rengia ASS N. Y. skyrius, Montrealio dramos teatro pakvietimą į New Yorką, apie dr. Vydūno Šalpos Fondą ir kt. Po diskusijų bei pranešimų sekė vaisės ir šokiai.

Už sueigos surengimą dalyviai reiškia padėką V. Pileikai, D. Nenortaitėi, R. Kriščiūnui ir kitiems Hartfordo - Waterburio ASS skyriaus nariams. Už skanių vaisių parengimą - D. Nenortaitėi, M. Banevičiūtei ir kitoms Hartfordo akademikams skautėms. D. A.

D. KLINGA

VERTEJAS IR TAKSŲ
PILDYTOJAS
337 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 4-1232

Visame New Yorke nerassite
gražesnių ir patogesnių salių kaip

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte - koncertą, šokius, vestuves ar prakalbas - salėse gali
TILPTI NUO 25 IKI 2000 DALYVIŲ.
L. MOLIN - Reikalų Vedėjas
320 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EVERGREEN 7-1123

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS,
Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona
Pyragai vedybiniam ir
kitokiems pokyliams
Patarnavimas sąžiningas ir greitas
36-40 STAGG STREET
BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas: STAGG 2-5938

Three Joe's Service Station, Inc.

Trys Juozai - visi trys lietuviai -
rūpestingai, sąžiningai ir pigiau
patarnaus jums, jei tik jūsų auto-
mobilui reikalingas bet koks -
didelis ar mažas patalsymas.
COMPLETE AUTOMOTIVE REPAIRS
85-42 WOODHAVEN BOULEVARD
WOODHAVEN, N. Y.
(86th Ave. kampas, prie Jamaica Ave.)
Telefonas: VIRGINIA 6-9683

G. Penko nuotrauka

LAIMA PETRAUSKAITE, gyv. Elizabeth, N. J., lanko Manhattanville College New Yorke, studijuoja psichologiją. Vienybės bendradarbių rinkta aktyviausia studente 1959 m. Laima šalia savo studijų turi sekančias pareigas: Liet. Stud. S-gos Revizijos Komisijos narė, Liet. Stud. S-gos New Yorko sk. valdybos narė, Akademikų Skaučių Dr-vės New Yorko skyriaus valdybos narė, Akademinių Minčių VIENYBĖJE ir Mūsų Vytio redakcinio kolektyvo narė. Atlanto rajono vyr. skaučių skyriaus vedėja.

JAUNŲJŲ MENININKŲ DĖMESIUI

Pradedantioms meno jėgoms prasi-
mušti pro apatiškos visuomenės sluoksnį
yra labai sunku, ir dažnai beveik neįma-
noma. Pajėgti kurti yra vienas dalykas,
o sugebėti būti pripažintam - kitas da-
lykas. Jau nuo senų laikų skurdas ir var-
gas lydi genialius menininkus, kuriems
gyvenimas nesudaro progos iškilti, ir
dažnai nužudo jų kūrybos genijų. Akade-
minio Skautų Sąjūdžio New Yorko sky-
riaus iniciatyva, balandžio mėnesio pra-
džioje rengiama jaunųjų menininkų pa-
roda. Jos tikslas trejopas: sudaryti tą
lemtingą progą viešam pripažinimui;
įvertinti jaunuosius menininkus už jų
įdėtą pastangą ir suteikti plačiam vi-
suomenei vaizdą iš vienos kūrybos šakos,
kurioje reiškiasi lietuviška akademinė
jaunuomenė. Parodą mielai sutiko glo-
boti prof. V. K. Jonynas.

Norintieji savo kūrinius išstatyti, ir
dėti smulkesnių informacijų prašomi

kreiptis iki kovo mėn. 5 d. pas A. S. S.
N. Y. skyriaus pirmininką senj. Vyt.
Ramanauską, 104-29 89th Ave., Rich-
mond Hill 18, N. Y. Tel. VI 6-0041.

Visuomenė prašoma į šią parodą at-
kreipti dėmesį ir savo atsilankymu pa-
remti jaunųjų kūrėjų pastangas. Smul-
kesnės informacijos bus praneštos vėliau.
R. A.

JOSEPH ANDRUSIS INSURANCE

Perkant - parduodant namus,
ar išnuomojant butus, įvairia-
siais reikalais, federalinių ir
valstybinių taksų (Income Tax)
užpildyti, pirkimui piniginių
perlaidų (Money Orders),

KREIPTIS

HAVEN REALTY

87-09 JAMAICA AVENUE
Woodhaven, 21, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 7-4477
Kasdien 9 val. ryto iki 9 v. v.
Sekm. 1 val. p. p. iki 5 v. vak.

Park Florist

MATTHEW MAZEIKA
SAVININKAS

Geles pristatomos i bet
kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 9-3112

VIENYBĖ, 1960 m. vasario 26 d.

Lietuviai Kalifornijoje

(Atkelta iš 2 psl.)

noje, prie įėjimo, iš vienos pusės vytis, iš kitos — Sv. Kazimiero paveikslas.

Parapija leidžia žinių biuletinį "Los Angeles Sv. Kazimiero parapijos Lietuvių Žinios," kuris turi virš 1,000 skaitytojų, kurie aukos forma už biuletinį apsimoka.

Parapijos salėje, kuri turi ir gana patogią sceną, dabar žiemos metu, vyksta įvairūs renginiai. Imamas nedidelis mokestis, o nepajėgiantiems susimokėti — duodama ir vos už kelis dolerius, net nemokamai. Čia susispietę, galima sakyti, beveik visos organizacijos, darančios susirinkimus, posėdžius, minėjimus ir t.t. ir t.t. Yra atsitikimų, kai triukšmingesniems pobuviams nuomuojamose salės kitur.

Į klausimą, ar po parapijos suteritorinimo gali atsirasti pavojus, kad svertimtaučiai išstumtų ar bent trukdytų lietuviams sale pasinaudoti, klebonas kun. J. Kučingis pareiškė, kad todo pavojaus negali būti, jei Lietuvos organizacijos iš anksto savo rengimus užregistruos. Niekas tokioms dienoms negalės gauti leidimo sale naudotis, kaip tik tie — kurie užregistruoti. O be to, koks pavojus gali atsirasti iš 50 šeimų mažumos 800 šeimų didžiūmai?

Nuo parapijos suteritorinimo (1959. 5.15 d.) iki šiandien lietuviskame jos

charakteryje nėra (praktiškai) įvykę jokių pasikeitimų ir neatrodo, kad jų, bent artimoje ateityje, įvyktų. Los Angeles Sv. Kazimiero parapija, kun. J. Kučingio vadovaujama, kolonijos lietuviams padedant, yra išaugusi į didelį kultūrinį lietuvių centrą ir tokiu, atrodo, liks, nežinot, kad žemės ir namų savininku nėra nei kun. J. Kučingis, nei koks nors lietuvių komitetas ar organizacija — o bažnytinė vyresnybė. Taip yra su visomis parapijomis čia Amerikoje, taip yra ir su lietuviskąja, čia Los Angeles.

Vienybės bendradarbio užklaustas klebonas kun. J. Kučingis apie ateities planus ir darbus, ryšium su atatinamo katalikiškųjų organizacijų komiteto veikla ir protestais, pareiškė, kad nuo užsimerų planų nebus pasitraukta nei per vieną pėdą ir jie bus palaipsniui vykdomi iki galutinio užbaigimo. Apie tuos planus ir darbus, Vienybė savo skaitytojus turės progos painformuoti vėliau.

Vasario 16-tosios proga (minėjimas įvyko parapijos salėje) bežiūrint į parapijos kieme plevėsuojančią Lietuvos trispalvę, tikrai panoro prisidėti prie savo laiku to paties klebono J. Kučingio padaryto pareiškimo: "jei žinote kas lietuviskąją parapiją — praneškite adresą."

VASARIO 16 LONG BEACH

Prabangos ir pramonės mieste Long Beach (26 mylios nuo Los Angeles), kur

P. Jaslukonio nuotrauka

jau įsikūrusi nemaža lietuvių kolonija, vasario 21 d., vietinio lietuvių klubo pastangomis pirmą kartą paminėta vasario 16-toji. Į minėjimą buvo atvykę nemažai svečių iš Los Angeles, su Lietuvos garbės konsulu dr. J. Bielskiu priešakyje, kuris buvo pagrindiniu kalbėtoju. Bendruomenės apygardos pirmininko K. Liaudansko ir jaunimo vadovės O. Razutienės pastangomis, rengėjams buvo patalkinta su jaunųjų pasirodymu minėjimo programoje.

VIRSUJE: Rūta Lee Kilmonytė, filmų ir televizijos aktorė, ir Leonardas Valiukas, Los Angeles County Republican Assembly vicepirmininkas, aptaria vieno rengimo programą. Rūta Kilmonytė prieš kelis mėnesius nusipirko puikią vilą Palm Springs mieste, kur ji ir jos tėvai praleidžia savaitgalius. Kilmonių puošnią rezidenciją Hollywoode praėjusią vasarą buvo palietęs gaisras. Anot Rūtos, ir dabar ten dar neatrodo viskas tvarkoje.

Los Angeles lietuvių Sv. Kazimiero parapijos mokyklos patalpos. Pastebėtina prie įėjimo Vytis.

Radijo šventė S. Bostone

S. BOSTON, Mass. — Seniausia lietuvių radijo programa Naujojoje Anglijoje vasario 7 šventė savo 26 metų sukaktį su įdomiu talentu popiečiu ir gražuolės baletu So. Bostono Liet. Pil. Klube.

Teisėjų komisija, A. Gustaitienė, K. Namaksienė, K. Mockus, S. Santvaras, ir J. Vaičiaitis, išrinko geriausiai pasirodžiusius talentus: Giedrę Karosaitę (piano), Gintarą Karosą (smuikas). Jie taip pat gražiai suvaidino p. A. Gustaitienės paruoštą veikalėli; Richard Lemish (akordeonistas), Viktoras Adomavičius (piano), šokėjų snagių grupą (J. Kalvaitę, L. Biknevičiūtę, O. Virbickaitę, M.

Narkevičiūtę, M. Leitaitę ir M. Leitaitę), Sharyn Mansfield (Manekis), ir Uogintas Kubilius (skaitymas).

Šokių kontestus kuriuos pravedė "Miss Silver Anniversary Lithuania of N.E." Rita Mickevičiūtė iš Pembroke, Mass. Laimėjo: Marija Gailienė ir Jonas Averka, Martha Masilionytė ir Michael, Di Stasio; Ona Kudirkaitė ir Franz Fritsch, Diana Plevokaitė ir Herkulis Strolia.

Meninė programoj dar dalyvavo svečiai: Planu skambino Nijolė ir Gintautas Vaičičiai ir Rūta Dačinskaitė, dainavo Georgianna Tamulytė ir Benediktas Povilavičius. Filmus rodo Gediminas Juozapaitis.

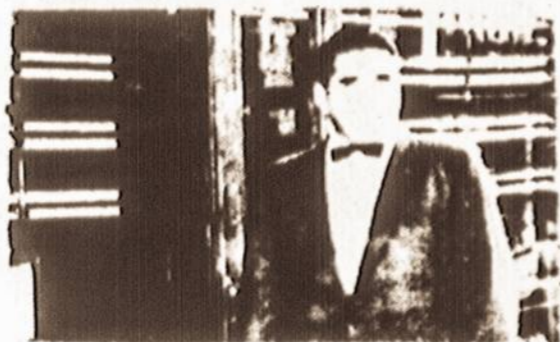
Steponas ir Valentina Minkai, radijo programų vedėjai, nuoširdžiai dėkoja visiems talentams ir svečiams dalyviams talentų rinkėjams, dalyviams ir rengimo darbininkams už jų darbą. Dėkoja Blanche ir Julijai Tamuliams už skaniai iškeptą kugelį. Padėka So. Bostono Liet. Pil. Klubui už finansinę paramą ir visiem biznieriems bei remėjams, kurie davė skelbimus.

FIRE - AUTO - LIABILITY - LIFE
ROBERT F. NARK
APDRAUDOS SPECIALISTAS
26 Court Street, Brooklyn 1, N. Y.
Telefonas: MAin 4-6400
700 Caroline Avenue
N. Valley Stream, N. Y.
Tel. VALley Stream 5-0783
- BULGLARY - COMPENSATION -
HEALTH - ACC. HOUSEHOLD

White Horse Tavern

BARAS, RESTORANAS IR SALE
PRANAS, BRUČAS, Savininkas
Duodami polaidotviniai pietūs

86-16 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: VIRginia 6-9519

Norintieji įsigyti skanių Lietuvos produktų
**LIETUVIŠKOS DUONOS,
LIETUVIŠKŲ SURIŲ,
LIETUVIŠKŲ DEŠRŲ IR SKILANDŽIŲ -**

kreipiasi į jų gamybos generalinį atstovą:

PETRĄ LISAIKĄ

64-09 CLINTON AVENUE, MASPETH, N. Y.

Tel. TW 4-8087

Festival RESTORANAS IR BARAS

40 EAST 26th STREET
NEW YORK CITY
Telefonas: MU 3-2928

Gerai pietūs ir vakartinė
- jaukus baras -
- salė susirinkimams -
- vestuvėms ir pobūviams
Gali tilpti 200 žmonių
Lietuviškiams suėjimams
NEMOKAMAI

VACYS STIPPONIS, Savininkas

Vasario 16 iskilmes Lindene

LINDEN, N. J. — Vasario 14 d. Lithuanian Liberty Park salėje buvo iskilmingai atšvęsta Vasario 16. ALT Lindeno skyriaus pirmininkas J. Liudvinaitis trumpu žodžiu pasveikines susirinkusius, pakvietė už prezidiumo stalo dr. A. Trimaką, kun. P. Tororaitį, kun. J. Pragulbicą, miesto merą W. Hurst, Lindeno miesto tarybos pirmininką J. Krueger ir savanorį Vyčio Kryžiaus kavalierių, V. Valantukevičių. Čia pat D. Vaičiūnaitė perskaitė Nepriklausomybės Akta, o kun. P. Tororaitis sukalbėjo specialiai šiai šventei pritaikytą maldą. Po to kun. J. Pragulbikas savo kalboje pasakė, kad ši šventė yra švenčiama labai plačiai: viešai ją švenčia Amerikos valstybėse, laisvoje Europoje, Australijoje ir paslapčia, su ašaromis ir malda, užsidarę švenčia ja pavergtoje Lietuvoje, Rusijos koncentracijos stovyklose ir Sibiro taigose. M. Samatienė perskaitė miesto mero proklamaciją skelbiančią vasario 16 d. Lietuvos Dieną Lindene. Taip pat perskaitė visų lietuviškų organizacijų Lindene vardu rezoliuciją, reikalaujančią iškelti per Didžiųjų pasitarimus Lietuvos okupacijos bylą. Ši rezoliucija buvo paslysta Prezidentui, Valst. Sekretoriui, Amerikos ambasadoriui prie JT ir senatoriams bei kongreso nariams. Po to sekė Lindeno miesto mero W. Hurst kalba. Jis esąs tikras, kad Lietuva atgaus laisvę

greičiau negu kas tikisi, nes vergija XX-tam amžiuje negalinti ilgai tvirti.

Pagrindinėje šio minėjimo kalboje, VLIKO pirmininkas dr. A. Trimakas prašė visus laikytis vieningai ir padvigubinti budrumą, veiklą bei lėšų telkimą Lietuvos vadavimo reikalams.

Miesto Tarybos pirmininkas J. Krueger savo kalboje pasakė, kad jis lietuvius, kovojančius prieš komunizmą, laiko kartu ir kovojančiais už Amerikos laisvę.

Labai jausmingai padėkavo B. Vaičiūnaitė bei kiti šeštadieninės mokyklos mokiniai.

Meninėj programos dalyje solo padainavo keletą dainų, didelę daranti jauna dainininkė, I. Stankūnaitė. Jai akomponavo muz. J. Stankūnas. Tris liaudies daineles padainavo šeštadieninės mokyklos mokinių choras vadovaujamas I. Stankūnaitės. Prancūzų baletu mokyklos mokinė R. Prižgintaitė 8 metų, pasoko solo baletą. Pianinu palydėjo jos brolis, 14 metų, A. Prižgintas. Pabaigoje pasirodė nekantriai laukiamas Rūtos mišrus choras, vadovaujamas gabaus dirigento muz. Algirdo Kačanausko. Choras meistriskai išpildė šias dainas: "Apsaugok Aukščiausias" C. Sasnausko, "Aš išdainavau visas daineles" L. Stuko, "Linėlius ročiau ne viena" J. Švedo, "Ar negaila seserelė" A. Kačanausko ir "Laisvės daina" J. Zilevičiaus. Užbaigai sugiedojo Lietu-

vos ir Amerikos himnus. Reikia pripažinti, kad choras yra visiškai tobulas vienetas.

Po minėjimo, toje pačioje salėje, buvo suruoštos chorui ir svečiams kuklios vaišės, per kurias buvo pasisnekučiuota, padainuota bei užmegsta naujų pažinčių.

Per minėjimą aukų Lietuvos vadavimo reikalams buvo surinkta \$213,50.

ALT Lindeno Skyriaus Valdymo sudaro: pirmininkas J. Liudvinaitis, vicepirmininkas S. Samatas, sekretorius V. Tursa, išdininkas S. Varneckienė ir nariai dr. P. Jucaitis, S. Vaičiūnas ir V. Valantukevičius.

V. T.

"Išparduotas spektaklis"

Vasario 27 d. Lietuvių Atletų Klube FASKas rengia blynų vakarą, kurio bilietai, kaip praneša rengėjai, jau išparduoti. Ir tai padaryta be jokios reklamos spaudoje.

A. Vakselis, FASKO pirm., vienas iš pirmųjų sau ir šeimai išsigijęs bilietus į pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertą palinkėjo, kad toks pat pasisekimas būtų ir kovo 6 d.

Lietuviai mėgsta blynus, bet reikia manyti, kad jie mažiau rūpinasi ir dvasiniu maistu.

K.V.

V. Maželio nuotrauka

Roma Senkutė ir Algirdas Kraujelis prie savo penkiaaukščio vestuvinio pyrago. Vestuvių puota, po santuokos akto Apreiškimo parapijos bažnyčioje, įvyko užperitą šeštadienį tos pačios parapijos salėje. Jaunavedžiai - Vienybės skaitytojai. Jaunoji gimusi Lietuvoje, o jaunasis - Brooklyne.

KOVO 6 POPIETĮ SKIRKIME KUPREVIČIUI IR MARIJOŠIUI

Pareiškė aktorius Vitalis Žukauskas kalbėdamas iš J. Stuko radijo programos

Kovo 6 d. Town Hall (113 West 43 Street Manhattane) du žymūs lietuviai menininkai, pianistas Andrius Kuprevičius ir dirigentas Vytautas Marijošius, prisistatys Amerikos meniškamajam pasauliui atstovaudami mūsų tautą. Tai didelis įvykis.

Mes esam įpratę kalbėti apie kultūrą, didžiulis lietuvišku kūrybiniu genijum, bet dabar sulaukėm progos ne žodžiais, bet konkrečiu darbu parodyti tai, ką sakome. Darbai, o ne tušti žodžiai, teparodo mūsų kultūringumą, teįrodo, kad mes mokame pagerbti lietuvių menininką, jo pastangas vertinam ir savo atsilankymu užpildydami salę, prieš svetimtaučius parodom, kad esam tauta, kuri ne tik anglis kasti gali, ne

tik juodą darbą dirbti gali, bet mūsų tautos sūnūs gali ir moka, ne blogiau už kitataučius pianu Bartoką ar Rachmaninovą skambinti ar garsiajam Symphony of the Air orkestrui diriguoti.

Ar tai nėra pasididžiavimas mūsų menininkais ir kūrėjais? Jie savo padarys - mums lieka kita dalis padaryti - prisidėti prie šios lietuviškosios kultūrinės demonstracijos savo atsilankymu. Tiek patiems menininkams būtų smagu, tiek svetimtaučiams nuostabu, jei Town Hall talpinanti 1500 žiūrovų būtų pilna, o kabantieji plakatai prie įėjimo pažymėti "spektaklis išparduotas". Tai nesunku padaryti: išigykime bilietus iš anksto ir kovo 6 skirkime lietuviškai kūrybai.

Cypress Bedding & Mattress Co.
3427 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

Trys aukštai didžiausiam baldų ir lovų pasirinkimui.
Vertingos dovanos naujiems klientams. Telefonas APPLGATE 7-8802

SIUNTINIAI SIUNČIAMAI Į SOVIETŲ RUSIJĄ

UKRAINĄ, LIETUVĄ, BALTGUDIJĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS

Pasinaudok patikimu kruopščiu ir greitu mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.

135 WEST 14th STREET
NEW YORK 11, N. Y.

Atdara kasdien nuo 9 - 6;
Sekmadieniais nuo 9 - 4.

Licensed by USSR
Tel. CHelsea 3-2583

MŪSŲ SKYRIAII

141 Second Avenue
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 5-7430

39 Raymond Plaza W.
NEWARK, N. J.
Tel. MArket 2-2877

132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 6-4724

900 Literary Rd.
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWER 1-1461

332 Fillmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhawk 2674

308 W. Fourth Street
BOSTON 27, MASS.
Tel. ANdrew 8-5040

11339 Jos Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWnsend 9-3980

632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA, 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

Mūsų didžiulė ir patikima firma yra patarnavusi tūkstančiams klientų, visus geriausiai patenkindama. Mūsų firma 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 valandų ir adresatą pasiekia per 6 - 7 savaites (oro paštu laike 7 - 12 dienų). Mūsų rastišėse yra didelis pasirinkimas patikimos rūšies produktų. Prašykite mūsų nemokamo katalogo su visomis informacijomis apie muitą ir persiuntimą.

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Didesni dividendai priešaky

TOTAL ANTICIPATED DIVIDEND **3 3/4%*** A YEAR

Paskutinis Dividendas **3 1/2%** i metus

Dividendai išmokami 4 kartus i metus nuo depozito dienos

THE **Kings County** SAVINGS BANK

1860-----1960

ŠIMTO METŲ PATARNAVIMAS TAUOYTOJAMS

135 Broadway prie Bedford Avenue
539 Eastern Parkway prie Nostrand Ave.
Member Federal Insurance Corporation

Pasinaudokite plačiai žinomas ir gerai užsirekomendavusias firmas patarnavimu siunčiančios siuntinius į SSSR ir Lietuvą

PACKAGE EXPRESS & Travel Agency, Inc.

Licensed by USSR

BROOKLYN, N. Y. - 1530 BEDFORD AVENUE
Tel. IN 7-6465 ir IN 7-7272
NEWARK, N. J. - 312-314 MARKET STREET
Tel. MI 2-1681 ir Bowling Green 9-6992

Per mūsų firmą siunčiami siuntiniai paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. * Visi muitai apmokami vietoje, mūsų įstaigose. * Prie firmos įstaigų yra krautuvės. * Siuntinių pristatymas garantuojamas 100%. Įstaigos ir skyriai atidaryti kasdien nuo 9-6, šventad. ir sekm. nuo 9-4.

MŪSŲ SKYRIAI

78 SECOND AVENUE NEW YORK 3, N. Y. ORegon 4-1540
11601 JOS. CAMPAU AVE. DETROIT 12, MICH. Townsend 8-0298
651 ALBANY AVENUE HARTFORD 6, CONN. CHapel 7-5164

832 NORTH 7th STREET PHILADELPHIA 23, PA. WALnut 3-1747
107 SO. VERMONT AVE LOS ANGELES 4, CALIF DUņkirk 5-6550
241 N. ASHLAND AVE CHICAGO 22, ILL. HUmboldt 6-2818

Norėdami gauti daugiau informacijų reikalaukite mūsų firmos katalogą.

REPUBLIC Wine & Liquor Store

MARIJONA JOKUBAITIS
ir JURGIS JOKUBAITIS

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

- PHILADELPHIA, PA. -

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Kopylčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

Newarko Moterų Klubo veikimas

Neseniai įvykusiame Newarko Lietuvių Moterų Klubo metiniame susirinkime paaiškėjo, kad iš klubo banketo liko keli simtai dolerių pelno. Kadangi publika susidėjo iš lietuvių ir kitataučių, tai buvo kalbama lietuviškai ir angliškai. Kalbėjo pirmininkė Jieva Trečiokienė. Netolimoj ateity Moterų Klubas rengs ekskursiją į New Yorką bei Brooklyną ir aplankys lietuviškas įstaigas, kaip SLA, BALF, lietuvių laikraščių redakcijas ir kitas vietas. Mat, dau-

gelis dar nėra buvę tose įstaigose.

Siame susirinkime buvo išrinkta Klubo Valdyba: Jieva Trečiokienė, Pirmininkė, Ona Bagocheff, Vicepirmininkė, Stella Gaubienė, Protokolų sekr., Jieva Sharon, Finansų sekr., Adele Kazanauskienė, Išdininkė, Ursulė Zytkienė, Maršalka.

Po susirinkimo buvo labai skanios vaišės, kurias parūpino

Kurtinaitienė, Lebeliūnienė, Bučinskienė, Strolienė ir Zytkienė. K.

SKAITYTOJAI!

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiasi Vienybėje, nes jie tuo remia jūsų laikraštį.

KLAUSKITE PATYS SAVES

Į žemiau pateiktus klausimus jums atsakys firma, kuriai rupi geras patarnavimas prieš jums siunčiant

DOVANŲ PAKETUS Į U.S.S.R.

1. Ar firma yra patikima?
2. Ar yra tai įrodžiusi?
3. Ar ji rūpestingai supakuoja, išsiunčia ir paruošia visus reikiamus dokumentus?
4. Ar ji naudoja geriausias įpakavimui dėžes?
5. Ar ištikro ši firma dirba daugiau, kaip 25 metus?
6. Ar ji yra oficialiai patvirtinta?

Atsakymas bus TAIP į visus aukščiau pateiktus klausimus, jeigu jūs savo dovanų paketus siųsite per bet kurį iš šių:

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

716 Walnut St. PHILADELPHIA 6, PA. WALnut 5-3455

1991 Broadway NEW YORK 23, N. Y. LYeum 5-0900

263 Market St. NEWARK 2, N. J. MArket 3-1968

4102 Archer Ave. CHICAGO 32, ILL. FRontier 6-6399

6446 Michigan Ave. DETROIT 10, MICH. TAshmo 5-7560

390 W. Broadway S. BOSTON 27, MASS ANDrew 8-8764

1313 Addison Rd. Superior Ave. & 71 St. CLEVELAND 3, OHIO UTah 1-0807

683 Hudson Ave. ROCHESTER 21, N. Y. BAKer 5-5923

346 Third Ave. PITTSBURG 22, PA. GRant 1-3712

SIŪSKITE JUSŲ PAKETUS TUOJAU MUMS
MES JUOS IŠSIŪSIME GREIČIAU

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI
Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

Arlington RESTAURANT

LIETUVIŠKAS MAISTAS
COCKTAIL LOUNGE, DINING, DANCING, CATERING
HALL FOR ALL OCCASIONS
385 ARLINGTON AVENUE at HALE AVENUE
Under BMT Jamaica Line - Norwood Avenue Station
Phone: TAYlor 7-9842 ONA ir JONAS VALAIČIAI

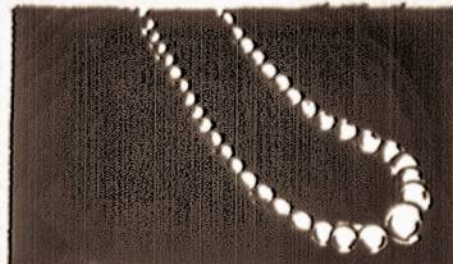
Winter Garden Tavern Inc.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Telefonas: EVergreen 2-6440

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Sale vestuvėms ir kitokioms
pramogoms. Geriausias lietuviškas
maistas prieinamomis kainomis.
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

GINTARAS LIETUVOS AUKSAS

Įvairiausios gintarinės
dovanos vyrams ir moterims
prieinamomis kainomis.

Užsakoma per paštą.
AMBER GUILD LTD.
80-19 31st Avenue

Jackson Heights, N. Y.
Tel. HA 9-5855

Pasiekiami: auto iki 31
Ave. Northern Blvd. IND
subway iki Roosevelt Av.
IRT iki 74 St. Port Bus
iki 31 Avenue.

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

HAROLD E. NELSON
Prezidentas
3914 WEST 111th STREET
CHICAGO, ILLINOIS
(Prie Šv. Kazimiero kapų)

Telefonas: BEdarcrest 3-6335
KALBA LIETUVIŠKAI

V. Maželio nuotrauka

SYMPHONY OF THE AIR vieno koncertu metu su Leonard Bernstein, dabartiniu New Yorko Filharmonijos dirigentu, priešakyje. Kovo 6 d. šis pagarsėjęs orkestras bus mūsų žymaus dirigento, Vytauto Marijošiaus vadovybėje, dalyvaujant pianistui Andriui Kuprevičiui.

Flena Sklierienė, žinomo Lietuvos dailininko Kajetono Sklerio našlė, po pusės metų viešnagės Amerikoje, šią savaitę grįžta į Vokietiją. Viešnia aplankė Novickius, Vieniybės redaktorių Tysliavą, ir kitus pažįstamus. Sklierienė gyvena pas Grinius Washingtone.

A. Garolis, vienybietis iš Verona, N. J., peraitą savaitę išvyko dviems mėnesiams atostogų į Miami, Floridą.

Juozas Sniečkus, Vieniybės skaitytojas veteranas, vasario 16 d. savo namuose, Richmond Hill, N. Y., dalyvaujant artimiesiems, paminėjo savo amžiaus 81 metų sukaktį.

Marija Diržienė ir **Tesė Puodžiuvienė** pereiname Moterų Vieniybės socialiam susirinkime buvo garbės viešniomis. Vieniybietės paminėjo jų gimtadienį. Susirinkimas ir vaišės įvyko Arūnų namuose. Diržienė ir Puodžiuvienė dėkoja dalyvėms, ypač Adelei Mažeikienei ir Marijai Šalinskienei, kurios rūpinosi vaišėmis.

Francois Finingis, neseniai atvykęs iš Prancūzijos ir apsigyvenęs Brooklyne, užsiprenumeravo Vieniybę.

Henrikas Blazas, žurnalistas, Vliko sekretorius, yra susirgęs ir šiuo metu slaugomas ligoninėje.

Andriaus Trečioko neseniai iš Lietuvos atvykę vaikai, Edmundas ir Nijolė, pakviesti visam vasaros sezonui į Kraunaičių vasarvietę New Yorko kalnuose.

A. Grigaliūnas, praleidęs atostogas Floridoje, grįžo į Brooklyną.

Flena Kulber, Moterų Vieniybės pirmininkė, praneša, kad kovo 1 d. įvyksta labai svarbus susirinkimas, kuriame visos narės kviečiamos dalyvauti. Bus svarstoma Pavasario Baliaus reikalai, įvykstančio gegužės 21 d. Hotel Warwick, New Yorke.

Mykolas Stanis, ilgametis mūsų skaitytojas, gyvenantis Clearwater, Floridoje, siunčia Vienibei linkėjimus ir 20 dolerių dovaną.

J. Krunklis, Vieniybės agentas, peraitą pirmadienį išskrido į Chicago, į savo dėdės J. Giedrio laidotuves.

Pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas ir mūsų pareiga

Jadvyga Tubelienė (viršuje) ir Birutė Novickienė (dešinėje) - pianisto A. Kuprevičiaus koncerto Rėmėjų Komiteto Garbės Pirmininkės, ragina visuomenę skaitlingai dalyvauti Town Hall New Yorke, kitą sekmadienį, kovo 6 d., 2:30 val. p. p.

Kitą sekmadienį, kovo 6 d. Town Hall, New Yorke, įvyksta pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas, dalyvaujant garsiajam Toscanini orkestrui Symphony of the Air, kurį diriguos Vytautas Marijošius.

Tokie koncertai New Yorke, šiame didžiausiam muzikos centre pasaulyje, galima sakyti, kasdieninis įvykis. Bet mums, lietuviams, tokie įvykiai nepasikartoja nei dešimt-

A. Kuprevičiui ir **V. Marijošiui**, po koncerto Town Hall New Yorke kovo 6 d., 5 val. po pietų, įvyksta priėmimas Baltic Freedom House New Yorke. Norintieji dalyvauti kreipiasi pas Nijolę Valaitienę (tel. LA 8-2231)

Vipras Bielinis - tokiu vardu pavadintas straipsnis suomių socialdemokratų laikraštyje, Suomen Sosialidemokraatti, ryšium su jo knygoms "Dienojant" ir "Penktieji metai" pasirodymu.

tautai, - tautai, kuri velka sunkų bolševizmo vergijos jungą. Mūsų pareiga jų kūrybos darbą įvertinti ir masiniai dalyvauti šiame koncerte. Mūsų pareiga žiūrėti, kad Andrius Kuprevičius ir Vytautas Marijošius pasirodytų triumfuojančių lietuvių masėje, lygiai taip gausiai, kaip, pavyzdžiui, amerikiečiai, dalyvaujant tam pačiam Symphony of the Air,

pasitiko Sov. Rusijoje konkursą laimėjusį JAV pianistą Van Cliburn.

Komitetas, iš savo pusės, yra pasiruošęs visiems padėti iš anksto išsigyti bilietus. Prašome tuojau kreiptis į bet kurį platintoją šį savaitgalį.

A. Kuprevičiaus Koncerto Rėmėjų Komitetas

BILIJETAI Į PIANISTO A. KUPREVIČIAUS KONCERTĄ GAUNAMI:

Town Hall Box Office, 113 W. 43rd Street, New Yorke
Ginkų Saldainių Krautuvėje, 495 Grand Street, Brooklyne
Jokubaiciu Republic Liquor Store, 322 Union Ave., Brooklyne
Juozą Andriušį, 87-09 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
A. S. Trečioką, 311 Walnut Street, Newark, N. J.

Bilietus taip pat platina šie Komiteto nariai: D. Audėnaitė, A. Butaitė, A. Butas, Alice Karvelienė, R. Kezys, Elena Kulber, D. Maurukaitė, A. Šalčius, J. Šlepetienė, V. Strolia, L. Stukas, V. Tysliavienė, Nijolė Valaitienė, Ona Valaitienė, M. Varnienė ir kt. Dr. M. Zukauskienė bilietų užsakymus priima ir telefonu EV 4-2623.

Bilietų kainos: \$4.50, \$3.35, \$2.75, \$2.20